

VIDELI SMO ↙

Poletne počitnice v vojaški uniformi

IZ NAŠIH ENOT ↘

Prostorske sile
Slovenske vojske

Marko Pišlar

MLADI IN VOJAŠKA UNIFORMA

Končuje se čas zasluženih dopustov in poletnih počitnic, življenje pa se počasi vrača v stare in ustaljene tirnice. Osnovnošolci in dijaki bodo kmalu spet sedli v šolske klopi, oktobra pa se bo za študente začelo novo študijsko leto.

V zadnjih letih se vse več mladih odloča proste počitniške dni preživljati čim bolj aktivno. Poleg izletov in potovanj je odlična priložnost za nova doživetja in prijateljstva tudi udeležba na vojaških taborih, ki jih že več let uspešno organizira Slovenska vojska. Mladi se na njih poleg reda, odgovornosti, tovarištva in solidarnosti naučijo tudi veščin, ki jim bodo koristile v zasebnem življenju ali če se bodo že med šolanjem in po njem odločili za kakršno koli obliko sodelovanja s Slovensko vojsko, na primer za štipendiranje, prostovoljno službenje vojaškega roka, vključitev v pogodbeno rezervo ali poklicno delo v stalni sestavi Slovenske vojske. Letošnjih poletnih vojaških taborov za študente in dijake se je udeležilo rekordno število, več kot 800 udeležencev. Zimska različica dijaškega tabora pa je v dveh terminih privabila še več kot 200 udeležencev iz vse Slovenije. Ministrstvo za obrambo in Slovenska vojska si bosta še naprej prizadevala čim širšemu krogu mladih približati življenje in delo v vojaški uniformi ter predstaviti temeljne vrednote, ki odlikujejo pripadnike Slovenske vojske. Nova priložnost za 15 najboljših udeležencev tabora MORS in mladi iz leta 2024 bo že ta teden, ko bo v Vojašnici slovenskih pomorščakov v Ankaranu prvič potekal finalni tabor MORS in mladi, na katerem bodo udeleženci pridobili nove znanje ter izkušnje iz temeljnih mornariških in potapljaških veščin.

FOTO Robert Cotič

4
HOLDING KOT VZVOD
ZA RAZVOJ SLOVENSKE
OBRAMBNE INDUSTRIJE

Vodstvo ministrstva o
opremljanju in razvoju
Slovenske vojske

18
KREPITEV VARSTVA
PRED POŽARI V NARAVI

Naložbe in nova oprema
za boljše odzivanje na
nesreče

34
PRILOŽNOST ZA
AKTIVNE POČITNICE IN
NOVA PRIJATELJSTVA

Na Bohinjski Beli
študentski Vojaški
tabor

8
PREOBLIKOVALI
ENOTE SLOVENSKE
VOJSKE

Na Vrhniki podelili nove
bojne prapore

22
V GORNJI RADGONI
DESETI SEJEM SOBRA

Predstavitve Slovenske
vojske, Policije in
Civilne zaščite

36
NAJBOLJŠI MED
NAJBOLJŠIMI

Na letalskem mitingu
v Veliki Britaniji tudi
letalstvo Slovenske
vojske

10
DAN ENOTE
V ZNAMENJU
PREOBLIKOVANJA

V Kranju praznik
Logistične brigade

32
MLADI MED POČITNICAMI
OBLEKLI VOJAŠKO
UNIFORMO

Dijaki spoznavali
vojaški poklic in delo
v Slovenski vojski

HOLDING KOT VZVOD ZA RAZVOJ SLOVENSKE OBRAMBNE INDUSTRIJE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Vodstvo ministrstva in Slovenske vojske je predstavilo strategijo razvoja obrambne industrije in tehnološke baze ter glavne naložbe v Slovensko vojsko.

Vlada Republike Slovenije je julija sprejela **Strategijo razvoja obrambne industrije in tehnološke baze v Republiki Sloveniji, ki izhaja iz Resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040.** V okviru te strategije bo ustanovljen obrambni holding, ki bo imel glavno vlogo pri financiranju, usklajevanju in razvoju zmogljivosti slovenske obrambne industrije. Podrobnosti so na novinarski konferenci 5. avgusta predstavili minister za obrambo mag. Borut Sajovic, državni sekretar na Ministrstvu za obrambo Boštjan Pavlin in načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnik Robert Glavaš.

»Bistvo strategije razvoja obrambne industrije v Sloveniji je, da čim več sredstev za obrambo, varnost in odpornost proizvedemo doma in da ta sredstva pri nas tudi ostanejo,« je v uvodu pojasnil minister za obrambo Borut Sajovic. Po njegovih besedah je bistveno, da znanje in razvoj, ki ju imamo, spremenimo v konkretno proizvodnjo ter nadgradnjo. »Naša naloga je pripraviti strategijo, za končno izvedbo vodenja in nadzora gospodarske družbe oziroma holdinga pa bodo zadolženi drugi,« je pojasnil in zavrnil nekatere pomisleke: »Nesmiselna je zgodba, da bodo prek gospodarske družbe v državni lasti potekali nakupi Ministrstva za obrambo. Prav tako ne drži, da se bodo okoli holdinga vrteli milijardni zneski javnih sredstev. Če bo holding uspešen, tako kot so družbe v tujini, bo posloval s sredstvi, ki jih bo ustvaril.«

V Grozdu obrambne industrije Slovenije je v zadnjem času naraslo število podjetij, ki jih je zdaj več kot 130. »Groz in holding sta zgodbi, ki se dopolnjujeta in imata skupne cilje,« je poudaril minister ter dodal, da so podjetja do zdaj pogrešala konkretno pomoč pri zagonu proizvodnje, prodaji in distribuciji v tujino. Zato bosta grozd in Mini-

strstvo za obrambo oktobra v Celju organizirala SIEDEC – prvi mednarodni obrambni sejem in konferenco, za katere je že veliko interesa. Minister Sajovic je ob koncu pozval k sodelovanju in enotnosti, saj je obrambno-varnostno področje širšega družbenega pomena.

KREPITEV ODPORNOSTI DRŽAVE – ŠIRŠI POGLED NA OBRAMBO

Državni sekretar Boštjan Pavlin je poudaril, da današnji obrambni sistem presega zgolj vojaški vidik: »Obramba danes pomeni nacionalno-varnostni sistem, ki vključuje tudi odpornost družbe in države. Nova strategija ne govori samo o orožju, temveč o celoviti pripravljenosti – vključuje energetiko, oskrbo z vodo, zdravstvo, prehrano, komunikacije, okolje, veselje in nove tehnologije.« Spomnil je na pridobljene izkušnje iz zadnjih kriznih let, na primer med pandemijo covid-19, ter opozoril na pomen samooskrbe: »Ranljivost oskrbnih verig je pokazala, kako pomembno je imeti svoje zmogljivosti.« Holding bo zato podpiral tudi industrijo za dvojno rabo, na primer vesoljske tehnologije, brezpilotne letalnike, komunikacijsko opremo, zaščitna sredstva – vse, kar lahko koristi tako vojski kot civilni zaščiti. V podporo strategiji bo vlada ustanovila Strateški svet Republike Slovenije za obrambno tehnološko in industrijsko bazo ter odpornost, ki bo spremljal izvajanje strategije, analiziral stanje in predlagal izboljšave. V njem bodo predstavniki ministrstev za obrambo in gospodarstvo, predstavnik Slovenskega državnega holdinga ter predstavniki drugih ministrstev in subjektov, vse pa bo imenovala vlada. Pavlin je izpostavil tudi vladni cilj višanja obrambnih izdatkov z dveh odstotkov bruto domačega proizvoda leta 2025 na tri odstotke do leta 2030. Navedel je, da analize kažejo, da bi trije odstotki bruto domačega proizvoda za obrambne izdatke zadostovali za potrebe posodobitve Slovenske vojske, tako za delovanje v Natu kot za razvoj teritorialnih struktur. Haaška zaveza predvideva pet odstotkov bruto domačega proizvoda za obrambne izdatke do leta 2035, pri čemer je 3,5 odstotka namenjenega financiranju obrambnega sistema, 1,5 odstotka pa zaščiti kritične infrastrukture, odpornosti in spodbujanju inovacij. Leta 2029 bo opravljen presek stanja, pri čemer se bo ugotavljalo, ali so članice vzpostavile dovolj močne in pomembne vojaške zmogljivosti, potrebne za delovanje zaveznitva. Obrambni izdatki se torej delijo na dva stebra – prvi je namenjen financiranju Slovenske vojske in obveznosti do Nata, drugi pa krepitevi odpornosti države in družbe. V nadaljevanju je državni sekretar Pavlin poudaril še kadrovske krepitve Slovenske vojske in večje zanimanje za štipendiranje, zaposlovanje, vojaške tabore in služenje vojaškega roka. Med pomembne projekte modernizacije Slovenske vojske je uvrstil protizračni raketni sistem IRIS-T, dve bateriji francoskega artilerijskega sistema CAESAR, šest namenskih helikopterjev, dve transportni letali Spartan z gasilskim in medicinskim modulom ter osebno oborožitev pripadnikov.

MODERNIZACIJA SLOVENSKE VOJSKE: OPREMA, LJUDJE, INFRASTRUKTURA

Načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnik Robert Glavaš je podrobno predstavil dosežke zadnjih let in vizijo razvoja do leta 2040. Poudaril je, da so bile v zadnjih treh letih opravljene pomembne naložbe v ljudi, opremo in infrastrukturo. V zadnjem letu se je Slovenski vojski pridružilo več kot 345 novih pripadnikov. »Mladi prepoznavajo Slovensko vojsko kot dobrega zaposlovalca. Z več kot 60 poklici lahko vsakdo najde svojo pot,« je dejal Glavaš. Omenil je

prestrukturiranje vojaškega šolskega sistema: »Trimesečno služenje vojaškega roka smo preoblikovali v 14-tedensko usposabljanje, po katerem je vsak posameznik takoj zaposljiv. Ustanovili smo Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, v okviru katerega bo Center za doktrino in razvoj skrbel za oblikovanje prihodnjih vojaških doktrin. Prenovili smo vse programe izobraževanja in šolanja v Slovenski vojski, od šolanja za vojaka do šolanja za častnika.« Glavna novost v strukturi Slovenske vojske so teritorialni polki. Oblikovanih je bilo osem takšnih enot, v katerih bo v prihodnosti sodelovalo do 30.000 pripadnikov, kot predvideva resolucija. Preoblikovanje Slovenske vojske, ki še poteka, je bilo nujno ne le zaradi oblikovanja prostorskih sil in doseganja ciljev zmogljivosti v okviru stalne sestave, temveč tudi zaradi nove opreme. Glavaš je izpostavil prav zračno obrambo, saj sistema, kot je IRIS-T, Slovenska vojska še ni imela. Med pomembnejšimi nakupi in naložbami je poleg že omenjenih izpostavil komunikacijske sisteme in sisteme za krepitev kibernetične obrambe. V zadnjih letih se je veliko vlagalo tudi v vojaško infrastrukturo – posodobljeni so vadbišča, strelišča in vojašnice, gradi se pomol za plovila v Ankaranu. Generalpodpolkovnik je poudaril tudi prispevek Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in na misijah, saj je v tujini okoli osem do deset odstotkov pripadnikov, kar je v primerjavi z drugimi članicami Nata visoka številka. Slovenska vojska pa redno sodeluje tudi v sistemu zaščite, reševanja in pomoči, predvsem s helikopterskimi prevozi. Obrambna strategija posebno pozornost namenja raziskavam in razvoju, pri čemer sodeluje tudi Slovenska vojska. »Na letni ravni v raziskave vlagamo 20 milijonov evrov – sodelujemo z inštituti in podjetji, ki skupaj z nami razvijajo izdelke, prilagojene našim potrebam,« je poudaril Glavaš in ob koncu še povedal, da se pripravlja srednjeročni obrambni program, ki bo vladi služil kot podlaga za razporejanje sredstev v prihodnjih letih.

KREPITEV OBRAMBNEGA SODELOVANJA S TURČIJO

BESEDILO SSK

FOTO Ministrstvo za nacionalno obrambo Republike Turčije

Minister za obrambo Republike Slovenije mag. Borut Sajovic je bil od 21. do 23. julija na tridnevnem delovnem obisku v Turčiji, v okviru katerega se je sestal z ministrom za nacionalno obrambo Republike Turčije Yaşarjem Gülerjem. V Istanbulu si je minister Sajovic ogledal tudi mednarodni sejem obrambne industrije IDEF 2025.

Minister Sajovic se je najprej sestal z ministrom za nacionalno obrambo Republike Turčije Yaşarjem Gülerjem, s katerim sta govorila predvsem o priložnostih za krepitev dvostranskega sodelovanja na obrambnem in vojaškem področju. Izmenjala sta tudi poglede o varnostnih razmerah v Ukrajini in na Bližnjem vzhodu, Zahodnem Balkanu ter v mednarodnih operacijah in na misijah v regiji. Minister Sajovic je dejal, da je Turčija cenjena zaveznica in strateška partnerica Slovenije, zlasti na gospodarskem področju, obstaja pa tudi veliko priložnosti za krepitev dvostranskega sodelovanja v obrambni industriji. Minister je pojasnil, da je razvoj obrambne industrije ena izmed prednostnih nalog Slovenije na obrambnem področju. V vladnem postopku je prva nacionalna Strategija razvoja obrambne industrije in tehnološke baze v Republiki Sloveniji. V Sloveniji pa uspešno deluje samostojno in neodvi-

◀ **Minister Sajovic se je srečal z ministrskim kolegom Gülerjem.**

sno gospodarsko-interesno združenje Grozd obrambne industrije, ki povezuje člane in ponudnike proizvodov ter storitev na področju obrambe, zaščite in varnosti. To združenje predstavlja glavno organizacijsko in informacijsko povezovalno točko med slovensko industrijo, znanstvenoraziskovalnimi organizacijami in državno.

Ministra sta govorila tudi o priložnostih za morebitno sodelovanje pri ureničenju Natovih ciljev zmogljivosti za leto 2025. Mag. Sajovic je izrazil zanimanje za nakup streliva turških proizvajalcev in dejal, da bi Slovenija morebitne nakupe opravila po modelu vlada vladi, saj ima ta številne prednosti. Poudaril je tudi interes Slovenije, da bi bila v proizvodnjo vključena podjetja slovenske obrambne industrije. Minister Sajovic je turškega kolega ob tej priložnosti osebno povabil na prvi mednarodni obrambni sejem in konferenco SIDEC 2025, ki bosta potekala od 21. do 25. oktobra letos na razstavišču Celjskega sejma.

V drugem delu obiska si je minister Sajovic na sejmišču v Istanbulu ogledal dejavnosti na 17. mednarodnem obrambnem sejmu IDEF 2025, ki je potekal od 22. do 27. julija. Letos se je na sejmu predstavilo več kot 800 razstavljalcev varnostne in vojaške tehnologije iz približno 50 držav, kar ga uvršča med največje sejemske prireditve obrambne industrije v širši regiji. Sejma se je udeležilo več kot 100 delegacij in 23 ministrov iz več držav. Razstavljalci so predstavljali sodobne kopenske sisteme in logistične rešitve, napredno pomorsko tehnologijo ter zračne in vesoljske sisteme. Poseben poudarek je bil letos namenjen kibernetiki varnosti, sistemom elektronskega bojevanja ter rešitvam za varovanje meja. Med najpomembnejšimi razstavljalci so bila vodilna turška podjetja obrambne industrije, kot so Aselsan, Otokar, BMC, Roketsan, TAI in Baykar.

V JORDANIJO S SPARTANOM DOSTAVLJENA POMOČ ZA PREBIVALCE GAZE

BESEDILO SSK

FOTO Zvone Vrankar in Borut Podgoršek

Slovenska vojska je v ponedeljek, 18. avgusta, skladno z odločitvijo Vlade Republike Slovenije s transportnim letalom Spartan C-27J v Jordanijo dostavila prvi del materialne pomoči, namenjene palestinskemu civilnemu prebivalstvu, in sicer hrano in odeje iz materialnih zalog Ministrstva za obrambo in Slovenske vojske.

Vlada Republike Slovenije je 6. avgusta odločila, da se palestinskemu civilnemu prebivalstvu, prizadetemu zaradi oboroženega konflikta med Izraelom in skupino Hamas, prek Jordanije zagotovi materialna pomoč, in sicer hrana in odeje. Ocenjena vrednost pomoči skupaj s prevozom znaša do 879.490 evrov.

Prvo izmed treh pošilk materialne pomoči, ki jo je Republika Slovenija namenila civilnemu prebivalstvu Gaze, je z vojaškega letališča Cerklje ob Krki pospremil tudi minister za obrambo mag. Borut Sajovic. Ob tem je poudaril, da je ljudem v stiski na vojnem območju v Gazi treba pomagati in podati roko. »V Gazo prek Jordanije pošiljamo hrano in odeje, da ljudje ne bodo lačni in jih ne bo zeblo v porušeni Gazi. Prvič v zgodovini države materialno pomoč tja pošiljamo z lastnimi zračnimi zmogljivostmi Slovenske vojske. Z letalom Spartan C-27J bo predvidoma do konca avgusta prepeljana v treh poletih,« je še dodal minister Sajovic.

Po obsežnem terorističnem napadu skupine Hamas na Izrael 7. oktobra 2023 je med Izraelom in Hamasom izbruhnil oboroženi konflikt, ki je do danes terjal ogromno smrtnih žrtev ter ranjenih na palestinski strani, večinoma med civilnim prebivalstvom. Varnostne in humanitarne razmere na območju Gaze so že dalj časa izjemno slabe in se še poslabšujejo. Primanjkuje vode, hrane, elektrike, goriva in drugih nujnih življenjskih potrebščin, širijo se bolezni, vse bolj omejene so zdravstvene in bolnišnične zmogljivosti, zaradi česar je civilno prebivalstvo močno ogroženo.

no, najbolj pa ženske, otroci in druge ranljive skupine. Po podatkih agencij Združenih narodov in nevladnih organizacij na tem območju poleg že tako splošnega pomanjkanja vlada tudi lakota. Več evropskih držav je v sodelovanju z jordansko vojsko iz letal odvrlo humanitarne pomoči. Materialno pomoč Republike Slovenije je na vojaškem letališču v bližini Amana sprejel častni konzul Republike Slovenije v Amanu Ari Haider Isa Murat.

◀ **Raztovarjanje tovora na vojaškem letališču v bližini Amana**

Slovenska vojska je z letalom Spartan prepeljala prvi del humanitarne pomoči.

PREOBLIKOVALI ENOTE SLOVENSKE VOJSKE

BESEDILO SSK
FOTO Bruno Toič

Vojašnici Ivana Cankarja na Vrhniki je v ponedeljek, 30. junija, potekala slovesnost ob preoblikovanju enot Slovenske vojske, na kateri je načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnik Robert Glavaš novim enotam podelil bojne prapore. Slavnostni govornik na prireditvi je bil minister za obrambo mag. Borut Sajovic.

Minister Sajovic je ob preoblikovanju enot Slovenske vojske poudaril pomen spremenjenih varnostnih razmer in ustreznega odzivanja nanje. Preoblikovanje enot Slovenske vojske je po njegovih besedah korak k večji učinkovitosti. Prepričan je, da Slovenska vojska ni in nikoli ne bo velika po številu, lahko pa je največja po srcu pod uniformo, po znanju, visoki motiviranosti in tehnični opremljenosti. To je tisto, kar lahko skupaj krepimo v naslednjih letih. Kot je izpostavil minister, so politiki s sprejetjem resolucije o dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske, ki predvideva povečanje obrambnih izdatkov, že opravili prvi del naloge. Slovenija se je prav tako pridružila haaški zavezi Nata, saj

Ponovno je bil vzpostavljen
17. bataljon vojaške policije.

Podelitev bojnega prapora
5. obveščevalno-izvidniški enoti

Minister Sajovic je poudaril pomen
spremenjenih varnostnih razmer in
odzivanja nanje.

trenutne varnostne razmere zahtevajo enotnost zavezništva. Po oceni ministra Sajovica bo Slovenska vojska s tem pridobila sredstva, ki jih potrebuje in zna uporabiti, potrebuje pa ljudi, ki bodo znali sodobno tehniko vzdrževati ter uporabljati. Poudaril je še nujnost zavedanja, da brez vojske ni resne države, zato moramo poskrbeti, da bo vojaški poklic cenjen in ustrezno nagrajen.

Na slovesnosti ob preoblikovanju so ukinili Enoto za komunikacijske in informacijske sisteme ter rodovska bataljona 1. in 72. brigade. 157. logistični polk se je preoblikoval v 157. logistični bataljon, 670. logistični polk pa v 670. bataljon za logistično podporo. Specializirana enota vojaške policije je bila podrejena novoustanovljenemu 17. bataljonu vojaške policije, Enota za elektronsko bojevanje pa 5. obveščevalno-izvidniški enoti. 45. center goseničnih bojnih vozil je bil preoblikovan v 45. tankovsko četo, ki deluje v okviru 1. brigade Slovenske vojske. V vseh teritorialnih polkih prostorskih sil pa je bil ustanovljen po en jurišni odred.

Vzpostavljeni so bili 17. bataljon vojaške policije, 76. protiklepna četa v okviru 72. brigade ter 11. polk za komunikacije, informatiko in kibernetsko obrambo s podrejenimi enotami, 5. obveščevalno-izvidniška enota, v kateri so združene dosednji obveščevalno-izvidniški četi in Enota za elektronsko bojevanje, ter 155. eskadrilja bojnih brezpilotnih zrakoplovov. Bateriji za ognjeno podporo 1. in 72. brigade sta po novem podrejeni poveljstvu obeh brigad, prepodredili so tudi nekatere enote vojašnic v sestavo novoustanovljenih teritorialnih polkov, Verifikacijski center pa vključili v sestavo Generalštaba Slovenske vojske.

Preoblikovanje sledi strateškim dokumentom z obrambnega področja ter potrjuje zaveznanost Slovenske vojske, da je in bo tudi v prihodnosti pripravljena na izpolnjevanje vseh zavez in nalog tako v domovini kot v okviru mednarodnih organizacij v tujini. Nova struktura je skladna z Resolucijo o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040, usmeritvami vodstva ministrstva in vizijo vojaške obrambe Slovenije.

DAN ENOTE V ZNAMENJU PREOBLIKOVANJA

BESEDILO Rajko Petek,
Logistična brigada
FOTO Bruno Toič

Postroj pripadnikov
brigade ob dnevu enote

V petek, 4. julija, je v Vojašnici Petra Petriča potekala slovesnost ob dnevu Logistične brigade. Pripadniki Logistične brigade praznujejo dan enote 1. julija, v spomin na leto 2002, ko je bila na ta dan v Vojašnici Šentvid ustanovljena delovna skupina, ki je postavila temelje za delovanje Poveljstva enot za podporo. Logistična brigada se je z leti razvila v uspešno in učinkovito logistično organizacijsko enoto Slovenske vojske, ki podpira vse njene enote pri delovanju doma in v tujini. Od leta 2013 v sestavi brigade delujejo pripadniki 157. in 670. logističnega polka, Vojaške zdravstvene enote ter Inženiringa in Fizikalnokemijskega laboratorija, ki spadata pod njeno poveljstvo. Prav na dan brigade sta se 157. in 670. logistični polk preoblikovala ter preimenovala v 157. logistični bataljon in 670. bataljon za logistično podporo.

Prisotne na slovesnosti je nagovoril poveljnik Logistične brigade podpolkovnik Igor Veršnik, ki je poveljevanje brigadi prevzel marca. V uvodu je poudaril, da so v dobrih dveh desetletjih oblikovali enoto, ki je bila – in ostaja – temeljna hrbtenica podpore delovanju Slovenske vojske. Brez znanja, predanosti in vztrajnosti njenih pripadnikov bi številne naloge ostale neizvedene, številni cilji pa nedoseženi. »Logistična brigada je več kot le vojaška struktura. Je skupnost. Je poslanstvo. Je zavezništvo med ljudmi, ki si zaupamo. Bodimo ponosni na prehojeno pot – in pogumni pri nadaljnjih korakih,« je poudaril podpolkovnik Veršnik. Dodal je, da dan brigade zaznamujejo v času pomembnih sprememb, saj preoblikovanje brigade pomeni korak naprej pri prilagajanju na nove razmere, izzive in sodobne standarde. Pojasnil je, da ta proces ni vedno preprost in zahte-

va potrpežljivost, odprtost in predvsem zaupanje. Vendar verjame, da bodo tudi to pot prehodili enotno in povezano – kot vedno do zdaj. S 1. julijem se je uradno končalo delovanje 45. centra goseničnih bojnih, ki se je preoblikoval v 45. tankovsko četo, zdaj delujočo pod vodstvom 1. brigade. Spomnil je, da se je pred več kot desetletjem, natančneje 15. junija 2013, prav tako v okviru preoblikovanja strukture Slovenske vojske, 45. oklepni bataljon preoblikoval v omenjeni center in se strukturno umestil v sestavo 157. logističnega polka Logistične brigade. Podpolkovnik Veršnik se je zahvalil vsem, ki so v tankovski enoti pustili svoj pečat, in izrazil zadovoljstvo nad preoblikovanjem 157. in 670. logističnega polka v logistični bataljon in bataljon za logistično podporo. Po njegovih besedah to ni le formalna sprememba, temveč nujna prilagoditev prihodnosti, ki zahteva hitrejše, funkcionalnejše in bolj odzivne enote z jasnejšo operativno strukturo. Zahvalil se je tudi pripadnicam in pripadnikom, ki odhajajo v druge enote Slovenske vojske: »Čeprav zapuščate našo brigado, ostajate del istega sistema in iste zgodbe. Ponosni smo, da ste bili del naše ekipe – in verjamem, da boste enako srčno opravljali svoje poslanstvo tudi drugje.« V nadaljevanju je pozval vse, ki imajo pristojnost poveljevanja in odločanja, naj dajo vse od sebe ter nosijo uniformo z zavedanjem, kakšen pomen imajo njihove odločitve za podrejene, sodelavce in celotno Slovensko vojsko. Ob koncu nagovora je iskreno čestital vsem pripadnikom enote za trud in požrtvovalnost, z željo, naj jih tudi v prihodnje vodi ponos, varuje tovarštvo in spremlja zavedanje, da skupaj zmorejo več.

Na slovesnosti so najzaslužnejšim podelili medalje in pohvale Logistične brigade ter razglasili najboljšega vojaka in najboljšega podčastnika Logistične brigade za leto 2024. Ta naziva sta prejela poddesetnik Tomaž Polanec in višji vodnik Rado Tretjak. Podelili so tudi srebrno in bronaste medalje ter pohvale poveljnika Logistične brigade. Za kulturni program na slovesnosti je poskrbel trobilni kvintet Orkestra Slovenske vojske s tolkalistom.

Prihod bojne zastave
na prizorišče
slovesnosti

Poveljnik Logistične
brigade je podelil
priznanja najzaslužnejšim
pripadnikom.

PROSTORSKE SILE SLOVENSKE VOJSKE

BESEDILLO dr. Igor Kotnik
FOTO Bruno Toič in
Robert Cotič

Poveljstvo prostorskih sil
je ob ustanovitvi julija lani
dobilo svoj bojni prapor.

Pred kratkim smo zaznamovali prvo obletnico ustanovitve in prvega postroja Poveljstva prostorskih sil. S tem so bili postavljeni temelji nove, dodatne strukture Slovenske vojske. Njena vzpostavitev ni bila niti samoumevna niti preprosta, čeprav so geopolitični trendi in varnostne grožnje v svetu zahtevali ta korak – da se tudi Slovenska vojska, tako kot vojske drugih članic Nata, strukturno in organizacijsko prilagodi vse bližjim, obsežnejšim in intenzivnejšim vojaškim grožnjam z obrobja zavezništva.

Na takšne grožnje se lahko država učinkovito odzove samo s povečanimi vojaškimi zmogljivostmi in silami, ki so bolje pripravljene ter predvsem bolj odporne in vzdržljive. Oblikovanje takšnih zmogljivosti in enot je naloga Poveljstva prostorskih sil ter teritorialnih polkov.

JEDRO PROSTORSKIH SIL BO TREBA ČIM PREJ NADGRADITI

V prvem letu svojega obstoja se je Poveljstvo prostorskih sil spoprijemalo z začetnimi administrativnimi in organizacijskimi izzivi – ki pa so jih pripadnice in pripadniki poveljstva z vztrajnim in zavzetim delom, veliko dobre volje ter predanostjo uspešno rešili in dokazali, da so kos zastavljeni nalogi. Vzpostavili so namreč osnovne pogoje za najpomembnejšo fazo razvoja prostorskih sil – oblikovanje teritorialnih polkov ter prostorskih sil in enot. Ne samo na papirju, temveč v celotnem slovenskem prostoru, v prihodnosti predvsem na njenem obrobju, tam, kjer je Slovenska vojska manj prisotna – v Posočju, na Koroškem, v Beli krajini in drugod.

Postopoma, vendar čim prej, bo treba te enote ne le vzpostaviti kot dodatne elemente v organizacijski strukturi Slovenske vojske, temveč jih tudi načrtno in močno vpeti v regionalno ter lokalno okolje. Samo s široko zastavljenim in intenzivnim civilno-vojaškim sodelovanjem bo mogoče v celoti razviti ter izkoristiti potencial prostorskih sil: v miru za naloge zaščite in reševanja ter v podporo drugim državnim organom, v kriznih in izrednih razmerah za odvrčanje, če to ne bo uspešno, pa za obrambo v neposredni vojni nevarnosti in vojni – seveda v okviru Slovenske vojske in zavezništva.

Trenutno so v Poveljstvu prostorskih sil in podrejenih enotah predvsem dolgoletni in izkušeni častniki, podčastniki in vojaki, seveda tudi častnice, pod-

V Beltincih so maja
podelili bojne zastave
osmim novoustanovljenim
teritorialnim polkom.

častnice in vojakinje. Skupaj tvorijo jedro prostorskih sil, ki ga bo treba čim prej in številčno nadgraditi z mlajšimi pripadniki. Za to bodo nujne še izrazitejša podpora z nadrejene operativne ravni in ambicioznejše razvojne usmeritve strateške ravni, ustrezno podprte s človeškimi, materialnimi in finančnimi viri. Vendar brez pripadnic in pripadnikov prostorskih sil na taktični ravni ne bo šlo – več entuziazma in zavzetosti bodo pri svojem delu izkazovali v regionalnih in lokalnih okoljih, več državljanek in državljanov se bo odločilo stopiti v njihove vrste – v vrste Slovenske vojske.

Pri tem bo pomembno, da prostorske sile ne bodo postale odlagališče kadrov ali slepa ulica v kariernem razvoju. Le s skrbjo za karierno perspektivo bomo lahko zagotavljali učinkovito sodelovanje med glavnimi in dopolnilnimi silami Slovenske vojske. Zato bo treba poskrbeti tudi za to, da bodo pripadnice in pripadniki prostorskih sil oboroženi in opremljeni že na začetku čim bolj primerljivo, postopoma pa z enako oborožitvijo in opremo kot pripadniki glavnih sil Slovenske vojske.

Velika večina pripadnikov in pripadnic prostorskih sil se že zaveda, da vojaški poklic in življenje vojaka nista preprosta ter da zahtevata disciplino, red in odrekanje. Biti del prostorskih sil Slovenske vojske ni nič drugače – mogoče je le nekoliko manj zahtevno v smislu odrekanja, saj bo večina pripadnikov in pripadnic prostorskih sil razporejenih v enote v regijah, v katerih živijo, mnogi celo v njihovih lokalnih okoljih. Čeprav to trenutno še ni povsem izvedljivo, bo z vzpostavitvijo dodatnih poveljstev in enot prostorskih sil to ena izmed prednostnih usmeritev ter pomemben motivacijski dejavnik za polnjenje.

POGODBENO REZervo BI BILO SMISELNO RAZDELITI VSAJ NA ŠTIRI PODTIPE

Do zdaj enovito pogodbeno rezervo bi bilo v prihodnosti smiselno razdeliti vsaj

na štiri podtype: mednarodno premestljivo rezervo, oboroženo, opremljeno, usposobljeno in pripravljeno tudi za delovanje zunaj države; nacionalno premestljivo rezervo, namenjeno delovanju na celotnem ozemlju države; regionalno/pokrajinsko manevrsko rezervo za bojno delovanje na točno določenem območju države ter regionalno/pokrajinsko posadkovno rezervo za varovanje kritične infrastrukture in objektov posebnega pomena za obrambo. Zadnja dva podtipa rezerve bi v miru sodelovala tudi pri nalogah varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter pri podpori drugim državnim organom. Državljanke in državljani morajo imeti omogočene čim bolj odprte možnosti pri vključevanju v rezervne sile Slovenske vojske glede na svoje interese, in sicer glede tipa rezerve, vloge v bojnem delovanju (sile za bojevanje, sile za bojno podporo, sile za zagotovitev delovanja), glede rodu in službe oziroma vojaške evidenčne dolžnosti in ne nazadnje glede konkretne enote in kraja razporeditve. Kadrovske procese v Slovenski vojski bi morali biti oblikovani tako, da bo mogoče ta pričakovanja kar najbolj izpolnjevati in usklajevati z institucionalnimi interesi vojaške organizacije.

Skladno z različno zahtevnostjo nalog bi morali biti vstopni kriteriji ter standardi usposobljenosti in izurjenosti za posamezne podtype pogodbene rezerve smiselno različni. Posledično bi se morale razlikovati tudi višina finančnega nadomestila in druge ugodnosti. Prostorske sile bodo nosilke postopnega širjenja strukture Slovenske vojske v neposredni vojni nevarnosti in vojni, od mirnodobne do polne vojne sestave – začetnemu popolnjenju s pogodbeno rezervo bo moralo postopoma v čedalje večjem obsegu slediti popolnjenje z obvezno rezervo.

Glede na neenakomerno zgoščenost poselitve Slovenije bi bilo smiselno oblikovati teritorialna polka bataljonske sestave za območji Ljubljane in Maribora, zaradi tega bi bili večji tudi njuni poveljstvi, za preostalih šest regij pa teritorialne polke četne sestave. Mogoče obstaja še boljša rešitev, vsekakor pa je treba neenakomerno poseljenost države obravnavati čim prej, da se izognemo težavam v naslednjih fazah razvoja prostorskih sil.

S strateškega vidika je za oceno vojaške pripravljenosti države na vojno pomembna pripravljenost celotne vojne sestave za delovanje v vojnih razmerah. V tem kontekstu je pripravljenost posameznih mirnodobnih enot sicer nujen, nikakor pa ne tudi zadosten kazalnik celovite vojaške pripravljenosti države. Zato bi bilo treba v vsakoletno ocenjevanje pripravljenosti Slovenske vojske čim prej vključiti tudi ocenjevanje pripravljenosti prostorskih sil, tako poveljstev kot enot. Le celostna informacija o količinskih in kakovostnih

vidikih odstopanja od načrtovanega celotnega vojnega obsega ter strukture vojaških zmogljivosti in sil, ki so opredeljeni v razvojno-usmerjevalnih in planskih dokumentih ter preverjani na vojaških in obrambnih vajah, kot na primer na vaji Odpornost 2024, je lahko podlaga za ustrezne politične odločitve glede obsega ter dinamike dodeljevanja kadrovske, materialne in finančne virov Slovenski vojski, ki so nujni za učinkovito izvajanje obrambe države.

Trenutne ekonomske, politične, vojaške in geostrateške okoliščine v svetu so izjemno zahtevne, z visoko verjetnostjo nadaljnje zaostritve. Na to se moramo pravočasno in celovito pripraviti – z zadostnimi rezervami orožja, streliva, vojaške opreme, goriva in maziva ter drugega potrošnega materiala, ne le za stalno in mirnodobno, temveč za celotno vojno sestavo Slovenske vojske. Nekateri na to opozarjajo že desetletja, vendar smo bili žal glede tega do zdaj preslišani. Na srečo je zdaj drugače, ker temeljna Natova minimalna priporočila spodbujajo države članice k znatnemu povečevanju vojaških zalog vsega potrebnega za delovanje njihovih vojsk v vojni. To ne pomeni, da članice ne smejo preseči Natovih minimalnih priporočil, nasprotno, tiste najbolj odgovorne in najpreudarnejše lahko ustvarijo tudi večje vojaške zaloge. Na podlagi vsega zapisanega je jasno, da mora edina smiselna ocena pripravljenosti Slovenske vojske za delovanje v vojni temeljiti na minimalnih priporočilih zaveznitstva, vendar ne zgolj za mirnodobno, temveč za vojno formacijo v obsegu približno 40.000 pripadnikov, kot to predvidevajo razvojno-usmerjevalni dokumenti.

PRIPADNIKI PROSTORSKIH SIL SO ZGLEDNO OPRAVILI ZASTAVLJENE NALOGE

Živimo v času, ko je treba zaščititi, varovanju in obrambi nacionalnih interesov posvečati večjo pozornost – če je le mogoče, čim dlje od nacionalnega prostora, da so naši najdražji in sodržavljeni čim bolj varni. Če pa se bodo vojaške grožnje spet kdaj približale slovenskemu prostoru, bomo tudi po zaslugi poveljstev in enot prostorskih sil bolje pripravljeni braniti ter obraniti neodvisnost, suverenost in ozemeljsko celovitost naše države.

Pripadnice in pripadniki Poveljstva prostorskih sil in teritorialnih polkov so v prvem letu v zahtevnih začetnih pogojih zgledno opravili zastavljene naloge ter odgovorno opozorili na pomanjkljivosti, zaradi katerih česa ni bilo mogoče opraviti v pričakovanem času ali obsegu. Pravo delo se šele začne in bo zahtevalo še več zavzetosti, vztrajnosti ter vojaške profesionalnosti pri oblikovanju, usposabljanju in uporabi prostorskih enot. Ob tem je najpomembnejše, da se zavedamo, kako bodo prav pripadnice in pripadniki poveljstev in enot prostorskih sil s svojo prisotnostjo v regionalnih in lokalnih okoljih odločilno vplivali na odnos javnosti do Slovenske vojske in vojaškega poklica. Zato je treba posebno skrb nameniti temu, da bo javnost Slovenski vojski še bolj zaupala, nas imela še bolj rada in nas še bolj spoštovala. To bo temelj, da v naše vrste stopijo novi pripadnice in pripadniki stalne sestave in pogodbene rezerve, pozneje tudi obvezne rezerve – in skupaj bomo še močnejši. In nepremagljivi v boju! Za koga? Za Slovenijo!

Streško usposabljanje pripadnikov pogodbene rezervne sestave

PRVA OBLETNICA POVELJSTVA PROSTORSKIH SIL

BESEDILO Poveljstvo prostorskih sil Slovenske vojske
FOTO Zvone Vrankar

Vsredo, 2. julija, je v Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani potekala slovesnost ob dnevu Poveljstva prostorskih sil. Poveljstvo praznuje dan enote 1. julija, v spomin na leto 2024, ko je na ta dan poveljnik polkovnik Branko Podbrežnik na slovesnosti ob ustanovitvi enote sprejel bojno zastavo Poveljstva prostorskih sil.

Minister za obrambo je 26. junija 2024 podpisal odredbo o oblikovanju mirnodobne formacije prostorskih sil z ustanovitvijo Poveljstva prostorskih sil, 6. teritorialnega polka, 2. teritorialnega polka ter 8. in 75. teritorialnega polka, ki imata v svoji sestavi že vzpostavljena jurišna odreda. Ustanovitev enote je sledila strateškemu dokumentom s področja obrambe in nacionalne varnosti. Hkrati pa je potrditev zavezanosti Slovenske vojske, da je in bo vedno pripravljena, enotna ter zavezana k obrambi svobode, neodvisnosti ter suverenosti Slovenije.

V uvodnem nagovoru na slovesnosti je polkovnik Branko Podbrežnik poudaril, da ni bilo preprosto vzpostaviti novo enoto ter si zagotoviti mesto med tradicionalnimi enotami v Slovenski vojski. Še težje je bilo premagati stereotipe in nepoznavanje posameznih odločevalcev, kaj pravzaprav pomeni prostorska komponenta v organizacijski strukturi Slovenske vojske. »Pa vendar smo s skupnim sodelovanjem pri pripravi krovnih dokumentov razvoja prostorskih sil dosegli končni cilj – da se na novo oblikovani teritorialni polki popolnujejo tako s stalno kot rezervno sestavo. Vsekakor oblikovanje Poveljstva prostorskih sil in poveljstev teritorialnih polkov še ni dokončna rešitev pri vzpostavljanju prostorskih sil, pomeni

Polkovnik Podbrežnik je v nagovoru izpostavil izzive in visoka pričakovanja.

pa, da se bomo vsi v obrambnem sistemu ter tudi v celotni slovenski družbi ponovno aktivno vključili v sistem oblikovanja in popolnjevanja prostorskih enot, ki bodo temeljile na prostovoljnosti,« je dejal Podbrežnik. Verjame, da bomo skupaj zmogli, saj celotna družba vse bolj prepozna nujnost vzpostavitve in razvoja obrambnega in vojaškega podsistema za varen razvoj celotne države. To potrjuje tudi nova Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040. Pred poveljstvom so številni izzivi in visoka pričakovanja nadrejenih, kako čim bolj učinkovito in racionalno vključiti pripadnike pogodbene rezerve, ki so oziroma bodo razporejeni v jurišne odrede znotraj teritorialnih polkov. Načrtovano je njihovo sodelovanje pri varovanju objektov Slovenske vojske in podpori civilno-vojaškemu sodelovanju. Po Podbrežnikovih besedah pa te naloge ne smejo biti edine in prednostne, temveč se je treba predvsem osredotočiti na vojaško usposabljanje posameznika, skupine, oddelka in ciljno voda ter tako zagotoviti usposobljeno enoto za opravljanje bojnih nalog v kriznih razmerah. To je tudi glavni cilj oblikovanja prostorskih sil. Sekundarni cilj pa je podpora delovanju glavnih sil ter opravljanje nekaterih podpornih nalog, s čimer bodo razbremenili glavne sile. Slavnostni govornik na slovesnosti je bil polkovnik Janez Gaube, poveljujoči silam Slovenske vojske. V nagovoru se je zahvalil prostorskim silam za dosežanje dela in razvoj enote v pomemben člen Slovenske vojske ter jim zaželel uspešno spoprijemanje s prihodnjimi nalogami. Na slovesnosti so najzaslužnejšim podelili medalje, plakete, pohvale in zahvale ter razglasili najboljšega vojaka in najboljšega podčastnika prostorskih sil za leto 2024. Ta naziva sta prejela vojak Borut Mirt iz 2. teritorialnega polka in višji štabni vodnik Damjan Benkovič iz Poveljstva prostorskih sil.

KONČANA PRENOVA POSTOJSKE VOJAŠNICE IN STRELIŠČA BAČ

BESEDILLO Jerneja Grmadnik
FOTO Robert Cotič

Prenovljeni nastanitveni objekti
postojnske vojašnice

V Slovenski vojski poteka intenzivna modernizacija, ki obsega tudi prenovno vojaške infrastrukture – tako vojašnic kot vojaških strelišč, vadišč in poligonov. Minister za obrambo mag. Borut Sajovic se je 14. julija seznanil s prenovno Vojašnice barona Andreja Čehovina v Postojni in strelišča Bač. Ob tem je bil zadovoljen, da je prenova potekala v skladu z modernimi okoljskimi standardi, izpostavil pa je tudi dobro sodelovanje z lokalno skupnostjo.

Po besedah generalnega direktorja Direktorata za logistiko na Ministrstvu za obrambo mag. Željka Kralja se je prenova postojnske vojašnice začela že pred slabimi desetimi leti. V tem času so rekonstruirali upravni objekt številka 4, v katerem deluje poveljstvo Centra za združeno usposabljanje, ter namestitvena objekta 3 in 14. Zadnji, največji med njimi, zdaj omogoča nastanitev do 500 vojakov. »V teh sodobno urejenih prostorih se lahko nastanijo tako naši vojaki, ki pridejo na skupne vaje na Poček, kot tudi pripadniki tujih oboroženih sil,« je poudaril Kralj in dodal, da prostori ustrezajo sodobnim standardom ter potrebam vojakov. Prenova je obsegala še posodobitev kotlovnice, ki zdaj deluje tudi na biomaso, ter energetska prenova štirih objektov – ambulante, kuhinje in dveh nastanitvenih objektov. Sredstva za energetska prenova so bila pridobljena iz Eko sklada. Skupna vrednost vseh naložb znaša približno 16 milijonov evrov. Kralj je napovedal še prenovno tehničnega dela vojašnice, predvsem prostorov za skladiščenje, saj želijo, da je vsa tehnika – tudi med vajami – pod streho.

NA BAČU SODOBNI SISTEMI DVIGOVANJA TARČ

Strelišče Bač so predstavili pripadniki Enote vojaških vadišč, strelišč in poligonov, ki skrbijo za vsa strelišča v Sloveniji – z izjemo strelišča Enote za specialno delovanje v Škrilju. Povedali so, da ima Slovenska vojska pet strelišč na Štajerskem, dve na Vipavskem, tri na Gorenjskem, na Notranjskem pa poleg strelišč na Počku in Bloški Polici še strelišče Bač, ki obsega približno pet kvadratnih kilometrov. Na strelišču Bač, ki

spada pod Osrednje vadišče Slovenske vojske, so urejeni trije sektorji. Strelišče A je namenjeno streljanju s pehotnim orožjem. Ima 30 strelnih mest in omogoča streljanje na razdalje do 1000 metrov oziroma z ostrostrelnimi puškami do 1200 metrov. Opremljeno je s sodobnimi avtomatskimi dvigovalniki pehotnih tarč, ki jih upravljajo iz kontrolnega stolpa. Vrednost projekta, končanega leta 2022, je znašala 4,9 milijona evrov. Na strelišču B se uporabljajo leseni okvirji, na katere se namestijo ustrezne tarče. Namenjeno je predvsem pripravljalnemu streljanju na 100 metrov z avtomatsko puško in pištolo. Projekt, končan leta 2023, je bil vreden milijon evrov. Strelišče C pa je namenjeno streljanju z oklepnimi vozili. Na njem so urejene tri steze za premikanje vozil po globini do razdalje 700 metrov, sredinska pa je opremljena z avtomatskimi dvigovalniki pehotnih in oklepnih tarč, ki jih prav tako upravljajo iz kontrolnega stolpa. Na strelišču je bila v okviru prenove urejena tudi servisna cesta, na kateri so mogoči vzleti brezpilotnih letalnikov. Vrednost lani končanega projekta je znašala 7,5 milijona evrov. Del prenove strelišča je bila tudi vzpostavitev sistema Alenos za zagotavljanje električne energije iz sonca in vetra. Sistem je vključen v

☞ Prenovo strelišča Bač si je ogledal tudi minister Sajovic.

☑ Sistem Alenos za zagotavljanje električne energije iz sonca in vetra

javno omrežje, vrednost projekta pa je bila 260.000 evrov. »Sami lahko oskrbujemo območje A z obnovljivim virom energije. Dve manjši vetrni elektrarni s zmogljivostjo 30 kilovatov sta več kot dovolj za to območje, višek energije pa oddajamo v omrežje,« je pojasnil Kralj. Na strelišču so za vojake uredili tudi mobilne sanitarije. Generalni direktor je še poudaril, da dobro sodelujejo z lokalno skupnostjo in okoliškimi občinami. Redno izvajajo meritve hrupa in načrtujejo dodatne ukrepe za zmanjševanje okoljskega vpliva na tem območju. Ker je na tem delu veliko zaščitenih izvirov, je ministrstvo v sodelovanju z univerzami vzpostavilo razvojni projekt, v okviru katerega so postavili senzorje za zgodnje opozarjanje na onesnaženje vode.

O pomenu obnove za Slovensko vojsko je v imenu poveljnika sil spregovoril poveljnik 1. brigade polkovnik Gregor Vodeb. Poudaril je, da so za primerno usposobljenost Slovenske vojske potrebni trije stebri: ljudje, oborožitveni sistemi in infrastruktura. »To strelišče je zelo pomembno, saj brez enega izmed teh stebrov ne moremo imeti vrhunske vojske.« Minister za obrambo mag. Borut Sajovic je bil ob ogledu prenovljene infrastrukture zadovoljen. Izpostavil je, da izvedeni projekti sporočajo, da gremo v korak s časom, da smo spoštljivi do pripadnic in pripadnikov, da jim omogočamo primeren standard ter da smo spoštljivi do narave. Ob tem je poudaril tudi pomen dobrega sodelovanja z lokalno skupnostjo in lokalnim prebivalstvom.

KREPITEV VARSTVA PRED POŽARI V NARAVI

BESEDILO URSZR
FOTO Bruno Toič

Vseslovenski center za
velike požare v naravnem
okolju v Sežani

Po velikem gozdnem požaru na Krasu leta 2022 smo okrepili aktivnosti na področju preventive, odziva in usposabljanja za zaščito pred požari v naravnem okolju. Požar, ki je 17. julija 2022 izbruhnil na območju Renškega vrha in je trajal do preklica Državnega načrta zaščite in reševanja za velike požare v naravnem okolju 1. avgusta 2022, je pokazal, da je nujno dodatno sistemsko ukrepanje. Septembra 2023 je bila prenovljena državna ocena ogroženosti zaradi požarov v naravnem okolju, na podlagi Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje 2023–2030 pa je Slovenija sprejela več ukrepov za okrepitev varstva pred požari v naravnem okolju in drugimi nesrečami.

S spremembo Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami s členom 116.a, ki ureja povračilo intervencijskih stroškov, so gasilske enote, ki so sodelovale pri gašenju požarov na Krasu in Socerbu, pridobile dodatna finančna sredstva za izboljšanje opremljenosti in delovanja, vključno za nakup namenske opreme za gašenje požarov v naravnem okolju. Nadaljujejo se aktivnosti za izboljšanje njihovega statusa, opremljenosti in usposobljenosti. Pomemben korak v tej smeri je uvedba davčne olajšave za prostovoljne gasilce, ki vsaj deset let opravljajo operativne naloge zaščite, reševanja in pomoči. V zadnjem času smo pomembno povečali sredstva Požarnega sklada, kar omogoča večje naložbe v gasilstvo in posledično krepitev požarne varnosti. Sredstva sklada so strogo namenska, uporabljajo pa se predvsem za sofinanciranje opreme, usposabljanje in delovanje operativnih gasilskih enot širšega pomena, sofinanciranje opremljanja drugih gasilskih enot, raziskav na področju varstva pred požarom in gasilskih zavarovanj ter za usposabljanje za varstvo pred požarom. Na državni ravni bodo dodatno zagotovljena sredstva Požarnega sklada namenjena nakupu zahtevnejše in specializirane opreme ter gradnji vadbenih objektov, namenjenih opravljanju nalog, povezanih z gasilstvom oziroma varstvom pred požarom. Hkrati pomemben del sredstev požarne takse, ki jih prejmejo občine, in sicer 50 odstotkov, ostaja namenjen izključno naložbam. Tako se krepí lokalna požarna varnost, saj občine ta sredstva vlagajo v posodabljanje in nado-

Jedro zmogljivosti za gašenje iz zraka predstavljajo nova letala Air Tractor.

meščanje zaščite ter reševalne opreme in vozil, ki jih uporabljajo gasilske enote pri svojem vsakodnevem delu. V okviru Požarnega sklada so bila v letih 2024 in 2025 zagotovljena posebna namenska sredstva za izboljšanje opremljenosti ter požarnega varstva na območju Krasa. Gre za do zdaj najvišji znesek, in sicer je pet milijonov evrov namenjenih sofinanciranju tipiziranih gasilskih vozil in opreme na območju kraških občin, pet milijonov evrov pa za izboljšanje stanja in opremljenosti na področju varstva pred požari v naravi po vsej državi ter za pomoč v tujini.

NALOŽBE ZA BOLJŠE ODZIVANJE IN ZAŠČITO

Zaradi vse pogostejših vremenskih in podnebnih nesreč so naložbe bistvene za izboljšanje odziva ter zaščite. Skupna vrednost naložb v infrastrukturo, opremo in usposabljanje znaša približno 160 milijonov evrov, pri čemer več kot 100 milijonov prispevajo evropski skladi. Med najpomembnejšimi projekti so vzpostavitev skladišča za zaščitno opremo, nakup specialnih vozil in opreme, gradnja infrastrukture ter ustanovitev specializiranih reševalnih enot za gašenje požarov. Končana je bila gradnja Vseslovenskega centra za velike požare v naravnem okolju v Sežani, ki je bil zgrajen v okviru načrta za okrevanje in odpornost. V centru se izvajajo specializirana usposabljanja za gasilce in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč, pri čemer se do leta 2026 predvideva dodatno usposabljanje do 1000 udeležencev. Nadgradili smo sistem dežurstva operativnih enot za pomoč v primeru požarov v zahodnem delu države, in sicer smo v času požarne sezone povečali stalno prisotnost gasilcev iz vse Slovenije v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje v Sežani.

NOVA OPREMA IN ZRAČNE ZMOGLJIVOSTI

Materialne zmogljivosti so bile okrepljene s specialno opremo, vključno s tovornimi vozili, prilagojenimi za različne

vrste nesreč. Nova oprema je že bila predana testnim lokalnim skupnostim in regionalnim enotam za hitre intervencije, kar bo prispevalo k hitrejšemu in učinkovitejšemu odzivanju na nesreče. V okviru evropske kohezijske politike 2021–2027 smo kupili štiri letala za gašenje požarov iz zraka Air Tractor, opremljena z rezervoarji za 3000 litrov vode. Z vzpostavitvijo namenske enote za podporo gašenju iz zraka v okviru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje se je Slovenija pridružila državam Evropske unije z lastno letalsko floto za zaščito pred požari v naravi. Enota že dve požarni sezoni uspešno izvaja preventivne in operativne aktivnosti na območju celotne države.

Preventivne aktivnosti smo okrepili z intenzivnejšim izvajanjem preventivnih letov, videonadzorom ter uporabo brezpilotnih letalnikov za podporne aktivnosti v sistemu zaščite, reševanja in pomoči. Uredili smo sistem za njihovo uporabo, kar je zahtevalo pripravo ustreznih predpisov, vzpostavitev registra izvajalcev ter organizacijo in izvajanje šolanj za operaterje brezpilotnih letalnikov. Na sistemu Video Kras so bile zamenjane iztrošene kamere. Za opazovanje požarno najbolj ogroženega terena na zahodnem delu države pa bomo povečali število kamer in nadgradili sistem s funkcijo za samodejno zaznavanje in lociranje požarov v naravnem okolju.

MEDNARODNO SODELOVANJE IN USPOSOBLJENOST

V okviru Državne enote za hitre intervencije, ki jo organizira Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, smo oblikovali modul za gašenje požarov v naravnem okolju z vozili, ki na zaprosilo deluje tudi v tujini. Modul je bil letos uspešno certificiran na mednarodni vaji na Sardiniji in je že vključen v evropski nabor odzivnih zmogljivosti civilne zaščite. Za zagotavljanje učinkovite mednarodne koordinacije in sodelovanja enot v primeru potreb po mednarodni pomoči v Sloveniji ali kateri koli drugi državi Evropske unije so bili v zadnjih dveh letih posodobljeni postopkovniki za sprejem in izvajanje mednarodne pomoči ter izvedena izobraževanja in usposabljanja na tem področju. V Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu so bila organizirana dodatna usposabljanja in tečaji Mednarodne reševalne intervencije, s čimer se širi nabor usposobljenih oseb za delovanje v sistemu izvajanja mednarodne pomoči. Vsebinske tečajeve je bila prenovljena in prilagojena najnovejšim evropskim smernicam in spoznanjem, enako velja tudi za postopkovnike izvajanja mednarodne pomoči. Še naprej ostajamo zavezani krepitvi sistema zaščite, reševanja in pomoči na področju varstva pred požari v naravnem okolju, pri čemer bomo sledili načrtanim ciljem v sodelovanju z gasilskimi in drugimi reševalnimi enotami, lokalnimi skupnostmi ter mednarodnimi partnerji.

SLOVENIJA IN HRVAŠKA PIONIRKI PRI VZPOSTAVITVI FEDERACIJE KIBERNETSKIH VADIŠČ

BESEDILO Kibernetiski center MO, Hrvatski vojnik in Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič in Tomislav Brandt/Hrvatski vojnik

Kibernetiski center Ministrstva za obrambo Republike Slovenije in Poveljstvo za kibernetiski prostor oboroženih sil Republike Hrvaške sta 1. in 2. julija v Sloveniji in na Hrvaškem uspešno izvedla mednarodno vajo Cyber Range Connect 25, s čimer sta državi potrdili tehnično delovanje federacije kibernetiskih vadišč na platformi SimSpace. Z vzpostavitvijo dvostranskega projekta sta dosegli pomemben mejnik na področju kibernetiske varnosti in postali med prvimi državami v Natu in Evropski uniji, ki sta v praksi vzpostavili takšno federacijo. Državi si bosta v prihodnje prizadevali za nadaljnji razvoj in širitev federacije kibernetiskih vadišč v regiji ter ostati vodilni po znanju na področju povezovanja kibernetiskih središč, kar bo omogočilo organizacijo več večjih mednarodnih kibernetiskih vaj na več povezanih platformah.

V SLOVENIJI IN NA HRVAŠKEM MEDNARODNA VAJA KIBERNETSKO OBRAMBE

Zamisel za projekt je nastala konec leta 2023, ko sta Slovenija in Hrvaška prepoznali potrebo po inovativnem pristopu k izboljšanju kibernetiskih zmogljivosti. Februarja 2025 sta obe strani uradno potrdili začetek projekta in načrt izvedbe mednarodne vaje Cyber Range Connect 25. Vaja je temeljila na namišljenem scenariju, v katerem je modra ekipa, sestavljena iz strokovnjakov za kibernetisko varnost iz obeh držav, brnila omrežje energetskega vozlišča v izmišljeni regiji. Njena nasprotnica je bila rdeča ekipa, ki je izvajala kibernetiske napade z uporabo taktik, tehnik in procedur, značilnih za znane kibernetiske akterje. Glavni namen vaje je bil preizkusiti operativnost in učinkovitost federacije kibernetiskih vadišč ter krepiti zmogljivosti za obrambo kritične infrastruktu-

re. V okviru scenarija vaje so uspešno povezali kibernetiski vadišči in združili zmogljivosti, tako da je bila uporabniška izkušnja enaka, kot če bi uporabljali samo eno vadišče. »Največji izziv pri izvedbi takšne vaje je varnost. Glede na dejstvo, da gre za vojaško vajo v dveh državah, je povezava dveh kibernetiskih vadišč mogoča le po internetu. Zato smo morali vložiti veliko truda v to, da je bila povezava čim bolj varna,« je pojasnil nacionalni koordinator vaje stotnik Mario Krizmanić, pripadnik oboroženih sil Republike Hrvaške. Predstavniki slovenskega obrambnega ministrstva Boris Cimprič je prepričan, da je vaja predstavljala pomemben korak k še tesnejšemu sodelovanju med državama na področju kibernetiske varnosti. Na pomen mednarodnega povezovanja vadišč za kibernetisko varnost za doseganje večjih zmogljivosti in zmanjševanje stroškov izvajanja mednarodnih kibernetiskih vaj je opozoril poveljnik Poveljstva za kibernetiski prostor hrvaške vojske polkovnik Daor Dabo. »Čeprav gre za enkratni dogodek, ta odpira široke možnosti za sodelovanje in izvedbo prihodnjih mednarodnih vaj,« je pojasnil poveljnik poveljstva. Prvi tak dogodek, načrtovan za prihodnje leto, bo vaja Combined Adriatic Cyber Endeavour, ki bo tretja vaja v seriji. S temi vajami Slovenija in Hrvaška prispevata k razvoju ter krepitvi kibernetiskih zmogljivosti in odpornosti držav v regiji.

S POVEZOVANJEM KIBERNETSKIH VADIŠČ LAHKO ZDRUŽIMO ZMOGLJIVOSTI

Kibernetisko vadišče je tehnično kompleksna, napredna in draga infrastruktura. Med običajno uporabo zmogljivosti kibernetiskega vadišča zadostujejo za nacionalne potrebe, za kompleksne in mednarodne vaje pa so zmogljivosti posameznega vadišča premajhne, nadgradnja pa izredno draga. S povezovanjem več kibernetiskih vadišč lahko zmogljivosti združimo in brez dodatnih vlaganj presežemo omejitve nacionalnega kibernetiskega vadišča. Zamisel o povezovanju kibernetiskih vadišč je stara že več let. Številne države so že prepoznale potrebo po povezovanju v federacijo kibernetiskih vadišč, vendar nobena izmed članic Nata in Evropske unije do zdaj ni začela takega projekta. Ta nedvomno prispeva k uresničevanju ciljev držav v regiji ter omogoča izmenjavo najboljših praks in izkušenj med državami, ki so že v Natu, in tistimi, ki bi rade postale članice zavezanstva. Podpira pa tudi Natov strateški cilj glede kibernetiske varnosti.

S PROJEKTOM MED PRVIMI V NATU IN EVROPSKI UNIJI

Slovenija in Hrvaška sta s tem projektom med prvimi državami v Natu in Evropski uniji, ki sta vzpostavili federacijo kibernetiskih vadišč zunaj okvira večnacionalnih pobud, kot so projekti

▣ Predstavitev slovensko-hrvaškega projekta na slovenskem obrambnem ministrstvu

▣ Vaja je povezala kibernetiski vadišči Slovenije in Hrvaške.

Evropske obrambne agencije ali Mreže kompetenčnih centrov za kibernetisko varnost v Evropi (CyberSec4Europe). Ta dosežek kaže tehnično in operativno zrelost obeh držav ter njuno sposobnost za razvoj inovacij na področju kibernetiske varnosti. V svetovnem merilu so federacije kibernetiskih vadišč še vedno v razvoju. Slovensko-hrvaški projekt izstopa, saj je dokazal praktično izvedljivost federacije v dvostranskem okviru, kar odpira vrata širšemu regionalnemu sodelovanju.

SKUPNI PROJEKT JE POMEMBEN KORAK K UTRJEVANJU SODELOVANJA MED SOSEDNJIMA DRŽAVAMA

V Kibernetiskem centru Ministrstva za obrambo si želijo tudi v prihodnosti nadaljevati razvoj in s podobnimi projekti širiti federacijo kibernetiskih vadišč v regiji. Slovenija in Hrvaška si prizadevata ostati vodilni državi po znanju na področju povezovanja kibernetiskih vadišč, kar bo omogočilo organizacijo ter izvedbo večjih mednarodnih kibernetiskih vaj na več povezanih platformah. Tako bosta obe državi okrepili regionalno sodelovanje na področju kibernetiske varnosti in prispevali k dvigu odpornosti kritične infrastrukture. Skupni slovensko-hrvaški projekt Cyber Range Connect 25 ni le velik tehnični dosežek, temveč tudi pomemben korak k utrjevanju sodelovanja med sosednjima državama ter krepitvi njune vodilne vloge v kibernetiskem prostoru.

V GORNJI RADGONI DESETI SEJEM SOBRA

BESEDILO Pomurski sejem

FOTO Bruno Toič in Jure Zauneker

Leto 2025, ko bo mednarodni sejem obrambe, varnosti, zaščite in reševanja Sobra praznoval deseti jubilej, je Generalna skupščina Združenih narodov razglasila za mednarodno leto miru in zaupanja. Obeh ciljev, za katera si prizadevajo vsi ljudje in institucije dobrih namenov, zagotovo ni mogoče doseči brez posodabljanja obrambnega znanja in opreme, zlasti tiste za dvojno rabo. Pomembna sta tudi kibernetika varnost in povezovanje vojske, civilne obrambe ter zaščite in reševanja. Sejem Sobra uspešno ponuja vse to.

Že več kot 20 let Pomurski sejem skupaj z Ministrstvom za obrambo, Slovensko vojsko, Ministrstvom za notranje zadeve, Policijo, Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Gasilsko zvezo Slovenije ter številnimi naprednimi ponudniki storitev in izdelkov deluje v podporo vrednotam miru, varnosti ter zaupanja. V zadnjih letih se njegova promocijska in tržna vloga krepi skladno z vse večjimi prizadevanji za preprečevanje posledic naravnih nesreč, epidemij in vojn.

Sejem Sobra bo tudi letos med 25. in 27. septembrom predstavil širok nabor znanja, orožja, orodja, vozil, opreme, pripomočkov in storitev za krepitev

Slovenska vojska bo predstavila opremo različnih rodov.

obrambe, varnosti, zaščite in reševanja ter odpornosti pred sodobnimi tveganji. Ob proizvajalcih, ponudnikih, civilni družbi in prostovoljcih si bodo za dobro družbo in posameznika prizadevale pomembne slovenske in mednarodne organizacije. Njihovi pripadniki bodo s strokovnimi razlagami, posveti in dinamičnimi predstavitvami prikazali svojo usposobljenost, znanje in opremljenost. Z obiskovalci se bodo srečevali na poslovnih, stanovskih in izobraževalnih dogodkih ter jim dajali strokovne nasvete za samozaščito in varovanje družin ter premoženja.

Različni rodovi Slovenske vojske se bodo predstavili z opremo, znanjem, izkušnjami z mednarodnih operacij in misij ter kadrovskimi priložnostmi. Sodelovali bodo tudi vrhunski športniki, zaposleni v Slovenski vojski, ter garda. Program bodo popestrili nastopi glasbenih zasedb vojaškega orkestra.

Predstavitev tehnike, opreme in postopkov pripravljajo tudi enote Policije. Policisti bodo obiskovalcem pomagali z nasveti in prikazi, kako poskrbeti za osebno varnost in zaščito imetja. Dinamične predstavitve bodo dopolnili nastopi Policijskega orkestra.

Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Civilna zaščita ter operativni sestavi nevladnih organizacij bodo predstavili novo opremo, izkušnje, načine ozaveščanja, preventivo, zaščito, reševanje in pomoč. Posebno pozornost bodo namenili ozaveščanju otrok, mladih in družin.

Gasilska zveza Slovenije bo organizirala strokovna srečanja in reševalno vajo v sodelovanju s Slovensko vojsko in Policijo. Pripravila bo mladinsko, veteransko in člansko gasilsko državno tekmovanje, skupaj z Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje pa tekmovanje iz tehničnega reševanja ob prometni nesreči.

Več informacij o sejamski prireditvi najdete na spletni strani www.sejem-sobra.si.

Dinamične prikaze bosta izvedli Civilna zaščita in Gasilska zveza Slovenije.

SOBRA

ŽE OD LETA 2003

10. JUBILEJNI MEDNARODNI SEJEM OBRAMBE, VARNOSTI, ZAŠČITE IN REŠEVANJA

25.–27. 9. 2025

Gornja Radgona

SLOVENSKA
VOJSKA**petek, 19. 9. 2025, ob 10.00**

- seznanitev nabornikov letnika 2007 in predstavitev nabornih vozov – Vestirnga 2025

sobota, 20. 9. 2025, od 9.00 do 18.00

- dan odprtih vrat Vojašnice Stanislava Požarja v Pivki
- pohod na Primož in ogled notranjosti utrdbe Alpskega zidu
- vodeni ogledi razstav in zbirk Parka vojaške zgodovine
- delavnice za otroke

nedelja, 21. 9. 2025, od 9.00 do 18.00

- dinamična in statična predstavitev Slovenske vojske
- dinamična in statična predstavitev Policije
- dinamična in statična predstavitev gasilskih društev
- predstavitvene vožnje voznega dela zbirke
- srečanje vojaških, policijskih in gasilskih starodobnih vozil
- vodeni ogledi razstav in zbirk Parka vojaške zgodovine
- delavnice za otroke

Organizator si pridržuje pravico do spremembe programa.

Več na www.parkvojaskezgodovine.si.

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

št. 386
AVGUST 2025**6875.**

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) in prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) se izda

POPRAVEK ODREDBE
ŠT. 094-8/2025-11 Z DNE
16. 4. 2025

V odredbi o podelitvi priznanj Ministrstva za obrambo (MO, št. 094-8/2025-11 z dne 16. 4. 2025) se v točki I. MEDALJA ZA MEDNARODNO SODELOVANJE III. STOPNJE pri prejemniku polkovniku JESÚSU MANUELU MARTÍNEZU VITORII, rojenemu 14. 12. 1972, Španija, popravi priimek prejemnika priznanja tako, da se glasi:
»polkovnik JESÚS MANUEL MARTÍNEZ VICTORIA, 14. 12. 1972, Španija«.

Številka: 094-8/2025-17
Datum: 16. 5. 2025**Mag. Borut SAJOVIC**
MINISTER**6876.**

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE III. STOPNJE
prejmejo:

polkovnik JIM SMITH, 1978, Kanada
podpolkovnik DARRYN GRAY, 1979, Kanada
podpolkovnik NATHAN W. RICHARDS, 1986, Kanada
major DEVIN KRUK, 1990, Kanada

Številka: 094-8/2025-18
Datum: 16. 5. 2025**Mag. Borut SAJOVIC**
MINISTER**6877.**

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO S
SPOMINSKIM KOVANCEM

prejmejo:
Sandi BEGUŠ, 1969
Stane CVELBAR, 1971
Jernej GRILJ, 1970
Štefanija KLEPEJ, 1966
Roman KRIŽANIČ, 1968
Mira LIPOVŠEK, 1968
Robert MLAKAR, 1968
Bojan RAJH, 1960
Ana STOJIC, 1965
Darijan ŽENKO, 1966

Številka: 094-8/2025-19
Datum: 3. 6. 2025**Mag. Borut SAJOVIC**
MINISTER**6878.**

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO S
SPOMINSKIM KOVANCEM

prejmejo:

Tatjana KAVAŠ, 1965
Darja MAJCEN, 1968
Jurko STARC, 1962

Številka: 094-8/2025-20
Datum: 20. 6. 2025**Mag. Borut SAJOVIC**
MINISTER**6879.**

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE III. STOPNJE

prejme:
podpolkovnik DANIEL P. MAYEDA, 1982, Združene države Amerike

Številka: 094-8/2025-21
Datum: 20. 6. 2025**Mag. Borut SAJOVIC**
MINISTER**6880.**

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO S
SPOMINSKIM KOVANCEM

prejmejo:
Zoran KLEMENČIČ, 1962
Siniša PAVČIČ, 1962
Robert PUST, 1970
Jana SKUŠEK, 1960
Daniel ZAVELJCINA, 1969
Branko ZUPAN, 1967

Številka: 094-8/2025-22
Datum: 27. 6. 2025**Mag. Borut SAJOVIC**
MINISTER

6881.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE III. STOPNJE prejme: podpolkovnik DENNIS JAHN, 1974, ZR Nemčija

Številka: 094-8/2025-23
Datum: 30. 6. 2025

**Mag. Borut SAJOVIC
MINISTER**

6882.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE III. STOPNJE prejme: polkovnik LÁSZLÓ KAPUTA, 1964, Madžarska

Številka: 094-8/2025-25
Datum: 11. 7. 2025

**Mag. Borut SAJOVIC
MINISTER**

6883.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) in prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

POPRAVEK ODREDBE
ŠT. 094-8/2025-20 Z DNE
20. 6. 2025

Odredba o podelitvi priznanj Ministrstva za obrambo (MO, št. 094-8/2025-20 z dne 20. 6. 2025) se popravi tako, da se v točki I. ZAHVALNA LISTINA S SPOMINSKIM KOVANCEM črta prejemnica Darja Majcen, 1968.

Številka: 094-8/2025-26
Datum: 15. 7. 2025

**Mag. Borut SAJOVIC
MINISTER**

6884.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE IV. STOPNJE prejme: stotnik MARTIN REŽO, 1976, Slovaška

Številka: 094-8/2025-27
Datum: 24. 7. 2025

**Mag. Borut SAJOVIC
MINISTER**

6885.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO S SPOMINSKIM KOVANCEM prejmejo: Vesna GRADIŠNIK, 1966
Zdenka MOLNAR, 1961
Boštjan OMERZA, 1970
Tomaž PALČIČ, 1972
Margita VEHOVEC, 1960
Zdenka VESELIČ, 1963

Številka: 094-8/2025-28
Datum: 24. 7. 2025

**Mag. Borut SAJOVIC
MINISTER**

6886.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
EZD GŠSV

v čin naddesetnika:
Renata APRIL, 1977
Roki SKLEDAR, 1982

Številka: 811-5/2025-25
Datum: 22. 5. 2025

**Brigadir
Uroš PATERNUS
NAMESTNIK NAČELNIKA GŠSV**

6887.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV št. 094-5/2013-260 z dne 17. 1. 2014 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV

**MEDALJO V SLUŽBI MIRU
SVNKON 06 eVA** prejmejo: Urban ARIH, 1998
Patrik ARNUŠ, 1999
Uroš CESAR, 1997
Marko COTIČ, 2000
Dominik CVETKO, 2002
Miha ČVILAK, 1990
Aljaž ČASAR, 2001
Damjan ČASAR, 1984
Luka ČEH, 1998
Boris ČURIČ, 1974
David DJAKOVIČ, 1981
Miha ELER, 2003
Aljaž FERGOLA, 1997
Peter FIŠER, 1990
Uroš FLAJS, 1981

Žan FLAKUS, 1994
Beno FOTIVEC, 1984
Patrik FRAS SLANA, 1998
Edi GAJZER, 1980
Tomaž GERM, 1986
Neža GLONAR, 2004
Samo GOMILŠEK, 1997
Janez GORJUP, 2001
Sebastjan GOSPETI, 1990
Srečko GRADIŠNIK, 1971
Alen HALILOVIČ, 1990
Metka HERCEG, 1971
Marko HLEBANJA, 1986
Robert HOJNIK, 1974
Izak HORVAT, 1987
Roman HORVAT, 1986
Tomaž HORVAT, 1981
Zdravko HRIBERNIK, 1988
Tilen HRŽENJAK, 1999
Iztok HUNJADI, 1970
Sergej JAKOMINI, 1988
Denis JAMNIK, 1989
Jernej JEROMEL, 1990
Sebastijan JESENIČNIK, 1981
David JUHART, 1985
Nino KATONA, 1990
Lino KIRIČ, 1995
Borut KLEMENČIČ, 1983
Janko KOČEVAR, 1997
Aljoša KODRIČ, 1979
Benjamin KOPŠE, 2001
Darko KOSI, 1992
Patrik KOVAČEC, 1999
Jani KRAJNC, 1988
Aleš KRUŠIČ, 2001
Kamil KRZNAR, 1981
Boris KUGLER, 1978
Mitja LUKOVNJAK, 1991
Andreja MAJER, 1972
Robert MESARIČ, 1975
Peter MIHELIČ, 1982
Črtomir MUNDA, 1975
Mario NEMEC, 1992
Branko OKREŠA, 1989
Beson OSMANAJ, 2001
Žiga OVČJAK, 1990
Boštjan OZMEC, 2002
Franci PAPEŽ, 1969
Patricia PEKLAR, 1989
Enej PETROVIČ, 2002
Žiga PIKELJ, 1997
Florjan PIKO, 1998
Mihael PLAZL, 2000
Andrej PLETERŠEK, 1990
Luka POKLEČKI, 1992
Boštjan POSINGER, 1975
Andrej POTRBIN, 1975
Boris PUČKO, 1968
Dejan RAJ, 1978
Rok RAKUŠA, 1996
Aljaž RAMOT, 1999
Aleš RATEJ, 1991
Aleš RITLOP, 1991
Niko RITLOP, 2002

Matjaž ROBAR ČAVNIČAR, 1978
Damjan ROTAR, 1994
Luka SAGADIN, 1999
Uroš SEVŠEK, 2002
Marsel SITER, 2000
Elija SLIVEČKA, 2003
Jernej SMODIŠ, 1983
Mitja SMRKE, 1983
Simon SORČAN, 2002
Žan ŠANTEJ, 2000
Aljoša ŠIJANEC MLAKAR, 2003
Maiki ŠILAK, 2000
Gregor ŠIMENKO, 1984
Jernej ŠKAFAR, 1986
Patrik ŠKRABAN, 1999
Amadej ŠKRINJAR, 2000
Boštjan ŠPACAPAN, 1971
Nina ŠTEFANIČ, 1999
Ervin ŠTORMAN, 1975
Dominik TIKVIČ, 1981
Mitja TRGLEC, 1984
Mario TRIVKANOVIC, 2003
Mihael URBANIČ, 2001
Viktor UTROŠA, 2002
Boštjan VEDERNJAK, 1977
Rene VIVOD, 2002
Luka VRBNJAK, 1996
Boris VUZEM, 1986
Marcel ZIDANŠEK, 2004
Matija ZORENČ, 1982
Aleksander ZUPANIČ, 1974
Darko ŽUPANIČ, 1974

Številka: 094-10/2025-11
Datum: 24. 6. 2025

**Generalpodpolkovnik
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV**

6888.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza o priznanjih Orkestra Slovenske vojske št. 094-4/2019-9 z dne 9. 4. 2019 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GARDNE ENOTE

BRONASTO PLAKETO ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE prejme: Peter VAŠ, 1969

Številka: 094-1/2025-9
Datum: 7. 5. 2025

**Podpolkovnik
Matjaž KOŠELNIK
POVELJNIK**

6889.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV GŠSV

I. v čin naddesetnika:
Jernej HORVAT, 1977

II. v čin desetnika:
Rok KOROŠAK, 1996
Marko KUKOVIČ, 1987

III. v čin poddesetnika:
Boštjan HALEC, 1988

Številka: 811-5/2025-20
Datum: 15. 5. 2025

**Podpolkovnik
Matija SKRBINEK
POVELJNIK RB 72. BR**

6890.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKA
18. BJRKBO

v čin poddesetnika:
Janez GAMS, 1981

Številka: 811-5/2025-21
Datum: 15. 5. 2025

**Podpolkovnik
Primož SAVINŠEK
POVELJNIK 18. BJRKBO**

6891.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS,

št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKINJE VZE

v čin desetnice:
Tjaša ŠTADLER, 1994

Številka: 811-5/2025-27
Datum: 22. 5. 2025

Polkovnik
Uroš BRENČIČ
POVELJNIK VZE

6892.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11 in 86/11) in Ukaza o medaljah in priznanjih 14. INŽB (PSSV, št. 094-1/2025-18 z dne 4. 3. 2025) izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
14. INŽENIRSKEGA BATALJONA SV

I. ZLATO MEDALJO 14. INŽB
prejme:
Branko KEBER, 1957

II. SREBRNO MEDALJO 14. INŽB
prejmeta:
Klemen MIHALIČ, 1986
Vincenc ARKO, 1971

III. BRONASTO MEDALJO
14. INŽB
prejmejo:

Anton LIPOGLAVŠEK, 1970
Janez OVNIČEK, 1975
Dejan OVEN, 1980
Marko BERKOPEC, 1990
Matjaž SLANC, 1985
Miha MOČNIK, 1988
Marjeta MARKELC, 1968
Tadej ŽULIČ, 1987
Andrej ULEPIČ, 1976
Andrej RUSTJA, 1986
Jasna MIKLIČ, 1979
Domen SENČAR, 1981

Gorazd BOBEK, 1982
Anton KERIN, 1969
Jože ŠKOFLJANEC, 1976
David BOGOVIČ, 1986
Enes PAŠALIČ, 1971
Ninoslav IVEZIĆ, 1991
Peter SAJEVEC, 1977
Bojan KLOBČAR, 1968
Danijel MIRT, 1983
Maja ŽNIDARŠIČ, 1983

IV. BRONASTO PLAKETO
14. INŽB
prejme:

430. MORNARIŠKI DIVIZION

Številka: 094-1/2025-32
Datum: 5. 6. 2025

Podpolkovnik
Alojz ZUPANČIČ
POVELJNIK BATALJONA

6893.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza CZU št. 094-5/2013-163 z dne 5. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ CENTRA
ZA ZDRUŽENO USPOSABLJANJE
SV

I. BRONASTO MEDALJO CZU
prejmeta:
Valter JURSIČ, 1967
Iztok LEGAT, 1968

Številka: 094-1/2025-55
Datum: 7. 6. 2025

Polkovnik
Samo SMOLEJ
POVELJNIK CENTRA

6894.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza o priznanjih 15. BRVLZO (št. 094-8/2024-375 z dne 4. 9. 2024) izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ 15.
BRIGADE VOJAŠKEGA LETALSTVA
IN ZRAČNE OBRAMBE

I. BRONASTO MEDALJO
15. BRVLZO
prejmejo:

Damjan MARCIUŠ, 1973
Gregor KRALJ, 1990
Tomaž LIKAR, 1970
Sašo ŠEBUK, 1990
Metod ŽURA, 1975
Andrej KVARTUH, 1971
Maja KOČNAR, 1982

II. POHVALO POVELJNIKA
15. BRVLZO
prejmejo:

Tomaž MAJDIČ, 1985
Matjaž ŽNIDARŠIČ, 1981
Tatjana GROZNIK, 1977
Daniel BEZJAK, 1986
Aleš KOČNAR, 1982
Andrej KUŽNER, 1982

Številka: 094-1/2025-19
Datum: 9. 6. 2025

Polkovnik
Janez GAUBE
POVELJNIK

6895.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV EKIS

v čin desetnika:
Dejan BERŽAN, 1978
Lucijan BUKOVEC, 1991
Matic FEKONJA, 1991
Uroš PRERADOVIČ, 1999
Rok ŽIBERT, 1990

Številka: 811-5/2025-26
Datum: 9. 6. 2025

Podpolkovnik
Sergej RODMAN
POVELJNIK EKIS

PRIPADNIKA SLOVENSKE VOJSKE NA
TABORU VODITELJSTVA NA HRVAŠKEM

BESEDILO IN FOTO 18. BJRKBO

Od 27. junija do 4. julija je na Malem Lošnju na Hrvaškem potekal mednarodni poletni tabor voditeljstva (angl. International Leadership Summer Camp). Usposabljanje je združevalo mlade poveljnike in izkušene podčastnike iz različnih držav. Poleg slovenskih so bili med udeleženci tudi pripadniki oboroženih sil Hrvaške, Albanije, Kosova in Združenih držav Amerike.

Tabor je temeljil na Bi-Strategic Command Directive 040-002, pomembni Natovi doktrini, ki določa razvoj vodstvenih kompetenc pri mlajših častnikih in izkušenih podčastnikih. Usposabljanje je bilo razdeljeno na dva dela. Teoretični modul je obsegal predavanja o toksičnem vodenju, poveljniškem timu, kreativnem in kritičnem mišljenju, strateškem komuniciranju, sprejemanju etičnih odločitev ter bojnem načinu razmišljanja. Drugi del pa je vključeval praktično usposabljanje iz osnov samoobrambe, bojnega plavanja in skupinskih nalog, ki so krepile fizično pripravljenost ter predvsem sposobnost delovanja v skupini pod pritiskom. Med usposabljanjem se je znova potrdilo, da uspešen poveljniški tim temelji na zaupanju in komunikaciji. Udeleženka tabora iz Slovenske vojske poročnica Ema Bernard je pojasnila, da kot mlada poročnica Slovenske vojske in nova poveljnica voda vsak dan razmišlja, kaj pomeni biti dober vodja, kako razvijati zaupanje znotraj enote in kako utrjevati poveljniški tim. V začetku julija se je skupaj s podčastnikom višjim vodnikom Aljažem Naratom udeležila mednarodnega tabora na Malem Lošnju, na katerem sta imela priložnost te teme podrobneje spoznati in praktično preizkusiti v mednarodnem okolju. »Glede na to, da so udeleženci tabora prihajali iz različnih držav, je to že samo po sebi pomenilo prvo lekcijo: poveljnik mora namreč znati delovati v raznovrstnem okolju, pri čemer kulturne razlike ne smejo biti ovira, temveč prednost,« je pojasnila in dodala, da so se morali z udeleženci hitro povezati, razumeti različne pristope in ohraniti skupni cilj. Pri teoretičnem delu so obravnavali več tem s področja vodenja. Med razpravami so se pogosto vrnili k vprašanju, kaj pomeni biti dober vodja oziroma kaj gradi dober poveljniški tim. V sodobnem času namreč naloga poveljnikov ni samo izdajanje ukazov, temveč razmišljanje v širšem kontekstu, razumevanje psihološke dinamike znotraj enote in sposobnost etičnega odločanja v negotovih razmerah. Praktični del usposabljanja pa je temeljil na nalogah, ki so preizkušale in krepile moč poveljnškega tima. Tako kot piše v doktrini,

◀ Tabor je vključeval usposabljanje iz skupinskih nalog na morju.

je dober poveljniški tim tisti, ki temelji na medsebojnem zaupanju in jasni komunikaciji. »V mojem primeru je bila to priložnost, da s svojim podčastnikom preizkusiva in nadgradiva te ključne elemente,« je poudarila in dodala, da ji je ta izkušnja kot poveljnici dala nov pogled na vlogo vodenja. »Vodenje ni nekaj, kar prejmeš samo s činom, je nekaj, kar gradiš vsak dan, z vsako odločitvijo in vsakim izzivom, ki ga razrešiš skupaj s svojo enoto,« je pojasnila. Višji vodnik Ajaž Narat je razložil, da je bil tabor zasnovan na principih sodelovanja v poveljniškem timu, pri čemer je bil poudarjen odnos med mladim častnikom in izkušenim vodnim podčastnikom, skladno z novo Natovo doktrino o vodenju in timskem delu. Poleg slovenskih so bili na taboru prisotni tudi pripadniki oboroženih sil Hrvaške, Združenih držav Amerike, Kosova in Albanije. »Tovrstno mednarodno okolje mi je ponujalo izjemno priložnost za širjenje obzorij, kulturno izmenjavo in utrjevanje mednarodnega vojaškega sodelovanja. Čez teden smo na različnih delavnicah ter z miselnimi igrami in fizičnimi izzivi gradili zaupanje, krepili komunikacijo ter utrjevali timski duh,« je dejal višji vodnik Narat in dodal, da je bil poseben poudarek na aktivnostih zunaj cone udobja, kot so bojno plavanje, zadrževanje daha, vožnja s kajaki in bojnimi plovili ter številne simulacije resničnih vojaških situacij. Med vsemi aktivnostmi mu je bila najbolj všeč delavnica borilne veščine krav maga, na kateri se je naučil praktičnih samoobrambnih tehnik. Posebno doživetje je bilo skakanje v morje s premikajočega se gliserja, saj je to zahtevalo veliko zbranosti in poguma. Največ pa sta mu pomenila spoznavanje udeležencev iz drugih držav in izmenjava izkušenj, saj je prav skozi neformalne pogovore pridobil številne nove poglede na vodenje ter timsko delo. Poleg osebne rasti je imel priložnost aktivno podpirati svojo poveljnico pri gradnji poveljnškega odnosa in skupnega delovanja. Čeprav trenutno v Slovenski vojski opravlja naloge poveljnika oddelka in še ni na funkciji vodnega podčastnika, verjame, da mu bodo znanje in izkušnje s tega tečaja v prihodnosti zelo koristili.

IZJEMEN USPEH NA ŠTABNEM ŠOLANJU

BESEDILO Jerneja Grmadnik

FOTO osebni arhiv nadporočnika Davida Grajžla

Pripadnik 74. srednjega pehotnega bataljona 72. brigade Slovenske vojske nadporočnik David Grajžl se je konec junija vrnil s šestmesečnega štabnega šolanja v Združenih državah Amerike, ki ga je končal kot najboljši slušatelj v letniku. Dosegel je kar 98-odstotni učni uspeh. V vojaški bazi Fort Huachuca v Arizoni se je udeležil tečaja Military Intelligence Captains Career Course, namenjenega usposabljanju bodočih stotnikov za vodenje sektorja S2 na bataljonski ravni.

To šolanje je pomembno za razvoj obveščevalnih častnikov in poveljnikov enot, odlikuje pa ga intenziven program realističnih simulacij in praktičnih vaj. Nadporočnik David Grajžl, ki je v Slovenski vojski zaposlen že enajsto leto, je bil na šolanje napoten na lastno pobudo in ob podpori poveljnika bataljona. »To je bila moja dolgoletna želja, zato sem se te priložnosti razveselil. Poleg odličnega znanja angleščine je bil pogoj tudi dostop do tajnih podatkov, saj je tečaj osredotočen na obveščevalne naloge, njegova vsebina pa je zaupne narave,« je pojasnil nadporočnik, ki je že od vstopa v vojaške vrste opravljal vodstvene naloge v nekdanjem 74. pehotnem polku, danes 74. srednjem pehotnem bataljonu.

Po prihodu v Združene države Amerike januarja so ga najprej sprejeli v mednarodni vojaški pisarni, kjer so poskrbeli za jezikovno preverjanje, administrativne postopke in urejanje dostopa do prostorov. Mednarodni študenti so opravili dodatne priprave na tečaj, da so dosegli izhodišča, postavljena za ameriške slušatelje. Tečaj se je uradno začel 28. januarja, trajal je več kot 120 dni, razdeljen pa je bil po modulih: obveščevalne ocene, zbiranje podatkov, funkcije poveljstva in drugo. »Najzahtevnejši je bil modul Charlie, ki je bil osredotočen na postopke zbiranja podatkov. Delo je bilo intenzivno – vsak dan si moral biti pripravljen, da kot častnik predstaviš informacije svojemu poveljniku bataljona. Razdeljeni smo bili v oddelke, delovali smo v različnih funkcijah poveljnikov sektorjev S2, S3 in drugih, povsem realistično, kot v pravem štabnem okolju,« je pojasnil nadporočnik. Njegov največji izziv je bilo delo po strogo določeni metodologiji, veliko je vložil tudi v samostojen študij in priprave. Njegov dan se je začel ob 5.30 z jutranjo vadbo, sledila so

◀ Grajžl (prvi z leve) s slušatelji

predavanja v učilnici od 8.30 do 17. ure, zvečer pa učenje in priprave na naslednji dan. Poleg tega se je prostovoljno vključil v Forging Leaders Program, ki je namenjen razvoju voditeljskih sposobnosti, kar mu je prineslo dodatne obveznosti. »Pridobil sem veliko novega znanja. Tečaj jasno določa okvir, kako nalogo opraviti od začetka do konca. Tudi če ne bom opravljal samo obveščevalnih nalog, mi bo to znanje koristilo kot poveljniku čete,« je povedal sogovornik.

Poleg ameriških slušateljev se je tečaja udeležilo pet pripadnikov tujih oboroženih sil, poleg nadporočnika Grajžla še častniki iz Nemčije, Francije, Črne gore in Južne Koreje. »Bili smo odlična skupina, zelo tekmovalni in povezani,« je poudaril nadporočnik Grajžl. »Vojaška baza Fort Huachuca v Arizoni šteje okoli 15.000 pripadnikov. Na začetku sem bival v vojaškem hotelu, nato sem se preselil v stanovanje zunaj baze. V spominu mi bo ostal tudi brigadni tek ob 3. uri zjutraj, ki se potem ni zgodil – pravi mali hec med nami. Najlepše pa je, da so se spletla trajna prijateljstva. Ameriški kolega, ki se seli v Nemčijo, bo septembra prišel na mojo poroko,« je povedal nadporočnik Grajžl. Ob šolanju si je med bivanjem v Združenih državah Amerike vzel čas za ogled zahodne obale – obiskal je San Diego, Los Angeles, San Francisco, Las Vegas, Phoenix, Tucson, Veliki kanjon in druge znamenitosti. Končne točke ob koncu šolanja so se oblikovale na podlagi različnih nalog in izpitov, pri čemer je prav nadporočnik Grajžl izmed 60 slušateljev dosegel najboljši uspeh – njegova skupna ocena je znašala 98 odstotkov. »Do zadnjega nisem vedel, da sem najboljši. Sem pa včasih začutil, da so bili ameriški inštruktorji do mene nekoliko strožji, ker sem bil tuj državljan – vendar sem dal vse od sebe,« je ponosno dejal sogovornik. S tem je dokazal odličnost, discipliniranost in visoko usposobljenost pripadnikov Slovenske vojske. Po vrnitvi v Slovenijo nadporočnik Grajžl nadaljuje delo kot poveljnik čete v 74. srednjem pehotnem bataljonu, pred njim pa je pestra jesen. »Čakajo nas izvedba tečaja za vojaško evidenčno dolžnost izvidnik in številne mednarodne vaje,« je pogovor sklenil nadporočnik Grajžl, ki bo leta 2026 povišan v čin stotnika.

BLESTEL NA TEČAJU V ZDA

BESEDILO Jerneja Grmadnik

FOTO osebni arhiv vodnika Grega Slaka

Vodnik Grega Slak, pripadnik protiokepnega voda 10. izvidniškega bataljona, je julija dosegel izjemen uspeh na tečaju za vodje lahkih oklepnih izvidniških enot (angl. Light Armoured Reconnaissance Leaders Course) v Kaliforniji v Združenih državah Amerike.

Med osmimi slušatelji je dosegel najboljši rezultat – kar 98-odstotno skupno oceno. S tem je potrdil svoje znanje in odličnost v najzahtevnejših vojaških okoljih.

Vodnik Slak prihaja s Krke in je zaposlen v Slovenski vojski od leta 2014. Svojo vojaško pot je začel v nekdanjem 10. pehotnem polku, danes pa deluje kot vodja skupine v protiokepnem vodu 10. izvidniškega bataljona 1. brigade Slovenske vojske. Ima številne mednarodne izkušnje z misij in vaj v tujini. Na domačih tleh pa velikokrat deluje kot inštruktor, saj z veseljem prenaša znanje na mlajše kolege.

Julija se je vrnil iz Združenih držav Amerike, kjer se je udeležil tečaja za vodje lahkih oklepnih izvidniških enot. »Ponudila se mi je priložnost za udeležbo na tečaju, ki sem jo z veseljem sprejel. Gre za specializiran tečaj za izvidniške enote, namenjen predvsem častnikom in glavnim podčastnikom, s poudarkom na izvidovanju z oklepnimi vozili,« je povedal vodnik Slak, ki je bil edini tujec v skupini osmih slušateljev. Pogoja za udeležbo sta bila znanje angleškega jezika in uspešno opravljen preizkus gibalnih sposobnosti. Minimalni standard po njegovih besedah ni pretirano zahteven, vendar tečaj poteka pod vodstvom enote marincev, zato se pričakuje, da udeleženci preizkuse opravijo kar se da odlično. »Tudi sam sem si prizadeval za najboljši rezultat, zato sem se pred odhodom intenzivno pripravljaval z različnimi vajami in pohodi,« je pojasnil.

Tečaj, ki je potekal od 7. maja do 29. julija, izvaja Šola napredne pehote – Zahod (angl. Advanced Infantry Training Battalion – West) v vojaški bazi Pendleton. Prvi trije tedni so bili namenjeni pridobivanju teoretičnega znanja, preostali del pa terenskemu usposabljanju, ocenjevanju in streljanju. »Prvi teden smo bili od 12 do 14 ur v učilnicah, dan pa se je začel s fizično vadbo. Vstajali smo med 4. in 5. uro. V naslednjih tednih smo delovali na terenu, sledil je ocenjevalni teden in nazadnje še teden streljanja. Teren je bil raznovrsten, bolj puščavski in odprt, vadišče pa po velikosti primerljivo z območjem Ljubljane z okolico,« je opisal Slak. Dodal je, da je bil tečaj intenziven, saj so morali v kratkem času usvojiti veliko znanja.

◀ Slak (prvi z leve) med urjenjem izvidniške taktike

Na tečaju so slušatelji spoznavali izvidniške taktike v lahkih oklepnih vozilih, predvsem v vozilu LAV-25, oboroženem s 25-milimetrskim topom. »Začeli smo z osnovami – od vožnje vozila do vlog namerilca in poveljnika. Poudarek je bil predvsem na voditeljskih sposobnostih – predvsem, kako je treba organizirati in voditi izvidniško operacijo z vozili. To znanje je uporabno tudi v naših razmerah, predvsem s taktičnega vidika,« je dodal vodnik Slak.

Poleg vsakodnevnega urjenja z orožjem in simulatorji so morali kandidati opraviti številne pisne preizkuse, med drugim tudi pripravo ukazov na ravni poveljnika voda, ter pridobiti oceno iz taktične situacije. Vse to je štel za končno oceno. »Dosegel sem 98 odstotkov, kar je bil najboljši rezultat med vsemi. To je zame velik osebni dosežek. Dodatna motivacija mi je bila tudi misel, da predstavljam Slovenijo in Slovensko vojsko,« je povedal Slak.

Predstavil je še ocenjevalno vajo, med katero sta s sošolcem izvidovala naselje. Slak je moral kot glavni podčastnik hitro prepoznati teren, usmerjati enoto in pridobiti informacije za poznejši napad. Nalogo je opravil odlično, pri čemer so mu koristile prav njegove orientacijske sposobnosti. S sošolci se je dobro ujel in skupaj so tvorili povezano skupino. V okviru študijskega potovanja je obiskal mesto San Diego in letalonosilko, občasni prosti popoldnevi pa so bili namenjeni obiskovanju plaže ali bližnjih mest v družbi sošolcev.

Tik pred odhodom na četrto misijo okrepjene prednje prisotnosti v Latvijo je vodnik Slak že razmišljal, kako bi pridobljeno znanje prenesel v domače okolje. »Ne gre za to, da bi kopirali vse, kar počnejo Američani, temveč da izberemo tisto, kar je uporabno za naše razmere. Naša protiokepna enota omogoča veliko fleksibilnosti in prostora za uvajanje novih taktik. Preizkusiti želimo nekatere pristope, predvsem pri uporabi oklepnih vozil in zagotavljanju logistične samoza-dostnosti enot. Latvija bi lahko bila idealno okolje za take preizkuse,« je pojasnil in dodal, da si želi nadaljevati delo v enoti in napredovati.

MLADI MED POČITNICAMI OBLEKLI VOJAŠKO UNIFORMO

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

Udeleženci so preizkusili
inženirsko opremo.

Ministrstvo za obrambo je skupaj s Slovensko vojsko med 30. junijem in 12. julijem uspešno izvedlo dva termina vojaškega tabora MORS in mladi. Tudi letos je bil počitniški tabor, ki je potekal na Bohinjski Beli in v Novem mestu, namenjen še nepolnoletnim dijakinjam ter dijakom, ki želijo spoznati življenje in delo v Slovenski vojski. V dvajsetih letih je postal nepogrešljiv del poletnih počitnic za veliko slovenskih srednješolcev, ki se na tabor radi večkrat vračajo. Naša novinarska ekipa je v drugem tednu tabora obiskala dijake v Novem mestu, kjer so v Vojašnici Franca Uršiča spoznavali mornariško enoto in opremo inženircev Slovenske vojske.

NA TABORIH SKORAJ 700 UDELEŽENCEV

Ministrstvo za obrambo v sodelovanju s Slovensko vojsko od leta 2005 organizira poletni vojaški tabor MORS in mladi, leta 2019 pa so prvič izvedli še zimsko različico. Tabor je namenjen še nepolnoletnim dijakinjam in dijakom, ki želijo spoznati vojaški poklic, pridobiti znanje o preživetju v naravi, orientaciji in osnovah prve pomoči ter izboljšati svojo telesno pripravljenost. Na ministrstvu so zaradi velikega zanimanja mladih leta 2023 odpravili omejitev števila udeležencev in tako čim širšemu krogu zainteresiranih mladih omogočili, da v praksi doživijo to nepozabno življenjsko izkušnjo. Leta 2023 se je tabora udeležilo 500 mladih, lani pa že več kot 700. Tudi letos je poletni tabor na dveh lokacijah privabil veliko mladih, ki so preživeli aktiven teden v naravi v duhu tovarštva, sodelovanja in enotnosti – temeljnih vrednot Slovenske vojske. V prvem terminu se je tabora skupno udeležilo 364 mladih, v drugem pa še 317 z vseh koncev Slovenije.

SPOZNAVALI VOJAŠKO ŽIVLJENJE IN DELO PRIPADNIKOV SLOVENSKE VOJSKE

Mladi so na šestdnevnem vojaškem taboru od ponedeljka do sobote, živijo v uniformi in prek številnih celodnevni aktivnosti spoznavajo vojaško delo. Po odhodu iz Ljubljane, kjer v Državnem logističnem cen-

tru v Rojah zadolžijo osebno opremo, se na lokaciji tabora najprej seznani s hišnim redom vojašnice in potekom aktivnosti. Nato se seznani s pravili nošenja uniforme in uporabe osebne opreme, osnovami postrojitvenih pravil, vojaško disciplino, kot sta zlaganje osebne opreme v omario in urejanje redarske službe. Drugi in tretji dan tabora se dijakom v dopoldanskem času predstavijo različne enote Slovenske vojske, popoldne pa se na delovnih točkah učijo preživetja v naravi ter taktike gibanja za bojišču. Spoznajo tudi nekatero pehotno oborožitev, streljajo z zračno puško in se učijo osnovnih postopkov oživljanja. Četrty dan so na vrsti bojne igre, v katerih se ekipe pomerijo v različnih vojaških veščinah. Predzadnji dan se seznani s področjem zaščite in reševanja ter premagujejo vodne ovire na reki Krki s splavi in brenjenjem. Tabor se konča s slovesnostjo in podelitvijo potrdil, ki se ju v okviru družinskega dne lahko udeležijo tudi starši, sorodniki ter prijatelji. Dijake na taboru v Novem mestu so seznani tudi z vojaškim dogajanjem med osamosvajanjem Slovenije. Ogleдали so si spominsko sobo Teritorialne obrambe in muzejsko zbirko Teritorialna obramba in naborniška vojska. Ob

➤ Pripadnika mornariškega divizionarsta mlade seznani z delom enote in opremo.

➤ V spominski sobi Teritorialne obrambe so se mladi seznani z dogodki med osamosvojitveno vojno.

tem jih je polkovnik v pokoju Vasilije Maraš, predstavnik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Dolenjske in Območnega združenja slovenskih častnikov Novo mesto, seznani s prelomnimi dogodki na vojaškem področju v letih 1990 in 1991, od vloge manevrske strukture narodne zaščite do poteka spopadov v vojni za Slovenijo, s poudarkom na dogodkih, ki so se zgodili na Dolenjskem.

MLADI SE RADI VRAČAJO NA TABOR

Vodja tabora v Novem mestu v drugem terminu poročnik Martin Selan iz celjskega 20. lahkega pehotnega bataljona je pojasnil, da se mladi radi vračajo in da jim takšen način vojaškega življenja ustreza, zato je vsako leto več kot tretjina povratnikov. Dodal je, da so dijaki visoko motivirani za delo in željni novega znanja, za kar so zaslužni izkušeni ter predani inštruktorji iz različnih enot Slovenske vojske. Ves čas tabora dijaki bivajo v šotorskih objektih, eno noč pa prespijo na prostem v bivakih. »Čeprav telefoni in pametne naprave niso prepovedani, jih dijaki – razen v prostem času – ne uporabljajo, pri tem pa ne opažamo težav. Program vojaškega tabora je prilagojen telesni pripravljenosti udeležencev, zato odstopov ni bilo veliko. Le dva udeleženca sta morala tabor predčasno zapustiti zaradi ponovitve starih poškodb,« je razložil vodja novomeškega tabora.

Udeleženci tabora so bili zadovoljni z aktivnostmi. Brina Zupanc iz Velenja je dijakinja srednje zdravstvene šole v Slovenj Gradcu. Za tabor, ki ji predstavlja novo življenjsko izkušnjo, je izvedela na družbenih omrežjih. Dogajanje na taboru je izpolnilo njena pričakovanja, čeprav je predvidevala, da bodo aktivnosti fizično zahtevnejše. O delu v Slovenski vojski še ne razmišlja, najraje pa bi se zaposlila v Vojaški zdravstveni enoti. Dijak Teo Gorišek obiskuje triletno strojno šolo v Celju, kjer se šola za inštalaterja strojnih inštalacij. Je štipendist Ministrstva za obrambo za pripadnika pogodbene rezervne sestave. Na taboru je letos že drugo leto, v preteklosti pa se je udeležil tudi tridnevnega vojaškega izziva Klic dolžnosti (izziv COD). Tudi letos je na taboru odkril veliko novih stvari, ki ga pritegnejo, zato se bo še udeleževal aktivnosti, ki jih organizirata Ministrstvo za obrambo in Slovenska vojska. Vsebinska programa tabora je bila zanj zelo zanimiva, ob tem pa se je naučil tudi reda in discipline. Evelin Sirk iz Ribnice je končala devetletko in bo z novim šolskim letom postala dijakinja prvega letnika srednje ekonomske šole v Kočevju. Na taboru MORS in mladi je bila prvič, zanj pa je izvedela na družbenih omrežjih. Čeprav je pričakovala, da bodo dejavnosti na taboru težje, se je počutila dobro in je zelo uživala v družbi novih prijateljev. V prihodnosti bi rada opravila prostovoljno služenje vojaškega roka, nato pa bi se po končani šoli rada zaposlila v Slovenski vojski in karierno pot nadaljevala kot častnica. Tabor je bil zanj lepa izkušnja in zagotovo se ga bo še udeležila.

PRILOŽNOST ZA AKTIVNE POČITNICE IN NOVA PRIJATELJSTVA

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Robert Cotič

Na zaključni vaji so prikazali usposabljanje s kolesnimi bojnimi vozili.

Na območju Bohinjske Bele je od 14. do 27. julija potekal Vojaški tabor, ki ga je izvajala Šola za podčastnike Slovenske vojske. Udeleženci so v petek, 25. julija, ob navzočnosti sorodnikov in prijateljev na vadišču Mačkovec pri Bohinjski Beli javnosti predstavili usvojeno osnovno vojaško znanje in veščine iz preživetja v naravi. Ob koncu so izvedli zaključno vajo, ki sta si jo ogledala tudi minister za obrambo mag. Borut Sajovic in namestnik načelnika Generalštaba Slovenske vojske brigadir Uroš Paternus.

NA TABORU VEČ KOT 140 ŠTUDENTOV IN SREDNJEŠOLCEV IZ VSE SLOVENIJE

Vojaškega tabora, ki poteka že 26. leto zapored, se je letos udeležilo 144 kandidatov, in sicer 48 deklet in 96 fantov, iz več kot 30 fakultet in 40 srednjih šol. Tabor je organizirala Šola za podčastnike Slovenske vojske v sodelovanju s podčastniki inštruktorji iz različnih enot Slovenske vojske. Štirinajstdnevno vojaško usposabljanje, ki se je začelo v ponedeljek, 14. julija, je potekalo v dveh delih. V prvem tednu so se kandidati v Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli seznanili z delom v Slovenski vojski na ravni učne enote, spoznali različne individualne veščine in osnovno vojaško znanje, streljali z avtomatsko puško F2000S ter se na plezališču Iglica učili osnov gornišstva. V drugem tednu pa so na vadišču Mačkovec urili taktične postopke in se pripravljali na zaključno terensko vajo, ki je vključevala urjenje postopkov vojaka na bojišču, usposabljanje s kolesnimi bojnimi vozili, premagovanje taktične steze, preživetje v naravi in premagovanje vodnih ovir. Vojaški tabor, ki nekaterim omogoča tudi opravljanje obvezne študijske prakse, je letos številnim mladim iz vse Slovenije ponudil edinstveno priložnost, da so med počitnicami iz prve roke spoznali življenje in delo slovenskega vojaka ter se seznanili z opremo, ki jo uporabljajo enote Slovenske vojske. Kandidati so se v zahtevnem, vendar spodbudnem okolju naučili samodiscipline, razvili občutek odgovornosti, spoznali vrednote tovarštva in solidarnosti ter pomen skupinskega dela. Preizkušnje, s katerimi so se spoprijemali, so jih spodbudile k razmi-

šljanju zunaj vsakdanjih okvirov ter jih opremile z novim znanjem in veščinami, ki jih bodo lahko uporabili tudi v vsakdanjem življenju.

MLADI SE POLEG VOJAŠKIH VEŠČIN UČILJO TUDI TEHNIK ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Zbrane udeležence, njihove družinske člane in prijatelje je ob koncu tabora pozdravil minister za obrambo mag. Borut Sajovic. V svojem nagovoru je poudaril pomen tabora za pridobivanje novih izkušenj za mlade. »Mladi, ki danes pridobivate znanje, ohranjate stik z naravo in razvijate številne veščine, ste prihodnost naše varnosti,« je med drugim dejal minister. Zadovoljen je, da se mladi na taboru učijo tehnik zaščite, reševanja in pomoči, saj je Slovenska vojska skupaj s sistemom varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami naša največja sila tudi ob naravnih in drugih nesrečah. Minister je ob koncu tabora osmim najboljšim kandidatom podelil priznanja, štirje najboljši po posameznih vodih in štirje najboljši strelci v vodih pa so prejeli spominske kovance. Slovenska vojska z organizacijo Vojaškega tabora že več kot dve desetletji mladim omogoča neposredno spoznavanje vojaškega poklica ter skrbi za krepitev znanja, ki je uporabno v vojaškem in tudi civilnem življenju.

➤ Izvleka ranjenca z bojišča

➤ Naučili so se tudi postopkov preživetja.

➤ Udeležencem je čestital minister Sajovic.

DIJAKI IN ŠTUDENTI NAVDUŠENIMI NAD TABORNIMI DEJAVNOSTMI

Udeleženci iz vseh koncev Slovenije so bili nad programom in izvedbo tabora navdušeni. Osemnajstletni Jernej Jehart iz Maribora, dijak srednje elektrošole, je za možnost sodelovanja na taboru izvedel na spletu in družbenih omrežjih. Ker ga vojska zanima, se je brez oklevanja odločil za udeležbo. Na taboru v preteklosti še ni sodeloval, vse aktivnosti pa so mu bile zelo všeč. Najbolj je bil vesel strelskega usposabljanja, ki je bil zanj prva izkušnja z uporabo orožja. Na taboru je spoznal veliko novih prijateljev. Po končani srednji šoli namerava nadaljevati študij letalstva na strojni fakulteti in se zaposliti kot vojaški pilot v Slovenski vojski. Petindvajsetletna študentka Nina Kotnik iz Maribora, ki študira matematiko in fiziko za delo učiteljice, je za možnost preživljanja aktivnih počitnic na taboru izvedela od prijatelja, ki jo je navdušil za udeležbo. Najbolj ji bosta v spominu ostala njen oddelek in vod, saj so se močno povezali in spletli tesna prijateljstva. Pohvalila je delo inštruktorjev, ki so bili zelo strokovni in potrpežljivi. To je bil njen prvi stik z vojaškim delom, program usposabljanja pa se ji ni bil preveč zahteven. Spoznala je možnosti sodelovanja s Slovensko vojsko, pri čemer jo je navdušilo služenje v pogodbeni rezervi Slovenske vojske. Najbolj jo veseli delo v pehoti, ki so jo na taboru tudi najbolj spoznali. Na taboru si ne želi več sodelovati, saj je letos izkusila veliko možnosti, ki jih za osebno kariero ponuja vojaški poklic in delo v Slovenski vojski.

NAJBOLJŠI MED NAJBOLJŠIMI

BESEDILO IN FOTO
Borut Podgoršek

Pilot stotnik Andrej Fiorelli, pripadnik 152. letalske eskadrilje Slovenske vojske, je na letošnjem letalskem mitingu Royal International Air Tattoo osvojil prestižno lovoriko za najboljši skupni letalski nastop – spominski meč kralja Hussein. Royal International Air Tattoo je potekal v Fairfordu v Veliki Britaniji od 18. do 20. julija. Eden največjih in najprestižnejših vojaških letalskih mitingov na svetu vsako leto pritegne na stotisoče gledalcev z vsega sveta. Prvič je bil izveden leta 1971 na letališču North Weald v Essexu, od leta 1985 pa poteka v letalski bazi Kraljevega vojnega letalstva v Fairfordu. Leta 1996 je dogodek prejel priznanje kraljice Elizabete II. in dobil današnje ime.

Na letalskem mitingu se vsako leto zberejo vojaške posadke z vsega sveta. Tridnevni spektakel je bil sestavljen iz statičnega in dinamičnega dela, v katera je bilo vključenih približno 200 letal ter helikopterjev. V okviru statičnega dela smo si lahko obiskovalci mitinga ogledali 150 letal in helikopterjev ter vstopili v notranjost največjih letal. Največ pozornosti je poželo izjemno letalo C-5M Super Galaxy z razponom kril 67,89 metra, dolžino 75,3 metra in višino 19,84 metra. Njegov tovorni prostor je širok 5,79 metra, visok 4,11 metra in dolg 43,8 metra, v njem pa je mogoče prepeljati 127 ton tovora – na primer dva trupa letala Spartan ali 30 osebnih vozil.

V treh dneh smo lahko uživali v 17 urah letalskega programa, ki je bil poln akcije, akrobacij in prikazov zmogljivosti najnaprednejših vojaških letal. Med oglašujočim rohnenjem reaktivnih motorjev lovskih letal, ki so parali nebo nad letališčem, smo lahko opazovali tudi precej tišje predstavitve vojaških helikopterjev in transportnih letal ter slišali že ikonične zvoke letalskih motorjev veteranov druge svetovne vojne – bombnika Avro Lancaster in lovskih letal Hawker Hurricane in Supermarine Spitfire. Ker je bila letošnja osrednja tema mitinga Oči na nebu (angl. Eyes in the Skies), je bil poseben poudarek na letalih za opazovanje, zbiranje podatkov in nadzor iz zraka. Tako smo lahko videli vohunsko letalo U-2S, mornariški patroljni letali Bréguet Atlantique 2 in P-8A Poseidon ter leteči radar E-3F Sentry. Predstavile so se tudi letalske skupine Red Arrows, Frecce Tricolori in jordanski Royal Falcons. Najbolj opazen in navdušujoč pa je bil nastop slovenskega vojaškega pilota stotnika Andreja Fiorellija z lahkim bojnim letalom Hudournik.

PRIPRAVA NA LET

Preden so piloti s svojimi letali poleteli pod nebo, jim je organizator na obveznem usklajevalnem sestanku predstavil splošne pogoje letenja, meteorološke razmere, postopke v izrednih razmerah, dnevni program letenja, navodila, kdaj naj bodo pripravljeni na nastop, in frekvence kontrole letenja. »Letite tako, kot znate. Ne pretiravajte, saj boste občinstvo navdušili z načrtovanim programom. Za prenizke lete ali lete preblizu publiki vas bomo dvakrat opozorili. Tretjič bomo nastop preklicali z besedo Stop. Če bomo zaznali brezpilotni letalnik, vas bomo pozvali k prekinitvi nastopa in umiku. Uživajte, zabavajte se in predvsem letite varno,« je pilote navedel vodja letenja. Medtem ko je stotnik Fiorelli poslušal navodila za pilote, sta letalska tehni-

Miting je popestril nastop akrobatskih skupin.

Velik poudarek je bil na predstavitvi letal za zgodnje opozarjanje, izvidovanje, zbiranje podatkov in nadzor iz zraka.

ka štabna vodnika Vinko Bajt in Igor Colarič pripravila letalo Hudournik na let. »Pregled letala pred akrobatskim letenjem je enak kot pred vsakim drugim pregledom. Pregledamo motor in kokpit ter obhodimo letalo zaradi morebitnih mehanskih poškodb. Naše delo je bistveno za varnost letenja. Piloti se tega dobro zavedajo,« je povedal Bajt. S podpisom v knjižico letala je tehnik

Posebno pozornost obiskovalcev je poželo izjemno letalo C-5M Super Galaxy.

potrdil, da je letalo tehnično ustrezno za letenje. Po prihodu k letalu se je pilot stotnik Andrej Fiorelli oblekel v protigravitacijsko obleko. Nato sta skupaj s tehnikom Bajtom še enkrat pregledala letalo. S podpisom v isto knjižico letala je pilot ponovno potrdil tehnično ustreznost letala in ga prevzel. Sledila je priprava v kokpitu, ki vključuje priklop na kisik, komunikacijo, protigravitacijski sistem ter pripenjanje s pettočkovnim pasom. Pri tem je pilotu pomagal letalski tehnik Bajt. Nazadnje si je pilot na glavo poveznil čelado, tehnik pa je odstranil ščitnik polprosojnega zaslona in varovalo za katapultni sedež. Ta postopek traja nekaj minut. Sledil je dogovor s kontrolo letenja o času starta motorja. Pilot in tehnik sta nato preverila delovanje zakrilc in zračne zavore. Z dvignjenim palcem sta potrdila, da je vse v redu. Sledil je odhod na pozicijo za začetek programa.

DESET MINUT ZA DVAJSET FIGUR

Po desetih letih na tem letalskem mitingu je stotnik Fiorelli že stari znanec uradnega komentatorja, ki je njegove letošnje nastope komentiral z valom navdušenja in superlativi, ki jih med drugimi nastopi ni bilo slišati. V desetminutnem programu je stotnik Fiorelli izvedel 20 figur, med drugim negativni luping z obremenitvijo -2,5 do -3 g ter 3,3 kilometra dolg počasni valjček na 100 metrov višine, ki traja 30 sekund in je ena najtežjih figur. Skupno je med vsemi figurami v navideznem kvadru dolžine 3,5 kilometra, višine en kilometer ter širine en kilometer dve minuti letel obrnjen na glavo. Komentator je njegovo letenje opisal kot briljantno popolnost v zraku. In res je bila, kar so potrdili aplavz stotisočglave množice, povečan obisk prostora, kjer sta bila parkirana drugi PC-9M in C-27J Spartan, in ne nazadnje najprestižnejša lovorika, spominski meč kralja Husseina, ki jo organizator podeljuje za najboljši skupni nastop v vseh treh dneh letenja. Ta lovorika je izjemno priznanje, ki potrjuje

vrhunsko usposobljenost, predanost in profesionalnost dobitnika. Je češnja na vrhu torte, za katero so zaslužni tudi javnosti skriti letalski tehniki, inženirji in podporno osebje Slovenske vojske, ki skrbijo za pilote in letala.

Stotnik Fiorelli je letos na letalskem mitingu Royal International Air Tattoo nastopil petič. Tako se spominja prvega nastopa leta 2015: »To je bil moj prvi nastop pred tako številno množico. V čast in ponos mi je bilo slovensko vojaško letalstvo predstaviti na tako velikem in prestižnem dogodku. Očitno sem navdušil sodnike in že ob prvem nastopu dobil nagrado za najboljši solistični nastop. Pozneje sem to nagrado dobil še enkrat.« Z leti je program dopolnjeval z atraktivnejšimi in zahtevnejšimi liki in tako danes izvaja najzahtevnejši program. S prikazanim ter odzivom publike in žirije je izjemno zadovoljen. Po letošnji zmagi je dejal, da je to verjetno njegov zadnji nastop na tem letalskem mitingu in da je prav, da da priložnost tudi mlajšim kolegom. In prav dva mlajša pilota hudournika nadporočnik Aljaž Kurbos in poročnik Peter Avguštin sta na statični predstavitvi ob drugem letalu PC-9M sprejemala obiskovalce ter zbiral njihove čestitke za izvrsten Fiorellijev nastop. Fiorelli pa je med obiskovalci mitinga že tako prepoznaven, da so mu naključni mimoidoči čestitali, medtem ko se je peš vračal k spartanu. Res enkratno doživetje.

Uspeha stotnika Fiorellija so se razveselili tudi njegovi tehniki in nadrejeni. Štabni vodnik Vinko Bajt je dejal: »Letalski tehniki smo zelo veseli dosežka stotnika Andreja Fiorellija, saj je s tem dokazal, da je najboljši pri svojem delu. To smo sicer vedeli že dolgo. Lepo je biti del zgodbe, ki na koncu obrodi take sadove.« Poveljnik 15. brigade vojaškega letalstva in zračne obrambe polkovnik Janez Gaube pa je svoje zadovoljstvo povzel z besedami: »Prejeta nagrada na enem najprestižnejših letalskih mitingov na svetu ni zgolj osebni uspeh stotnika Fiorellija, temveč pomemben mejnik za celotno brigado. Takšni dosežki potrjujejo, da se lahko z znanjem, predanostjo in izjemnim strokovnim delom brez

Pilot Fiorelli in letalski tehnik Bajt med pripravo letala PC-9M na let

Fiorellijevega uspeha so se razveselili tudi njegovi sodelavci.

zadržkov postavimo ob bok najboljšim svetovnim ekipam. Predstavlja jo tudi veliko priznanje naši usposobljenosti, tehnični pripravljenosti in profesionalizmu. Za naše sedanje pripadnike so dodatna motivacija, da vztrajajo na zahtevni poti vojaškega pilota, za mlade, ki razmišljajo o vojaškem letalstvu, pa jasno znamenje, da gre za poklic, ki ponuja priložnosti za razvoj na najvišji ravni – doma in v tujini. Stotnik Fiorelli je z nastopom v Veliki Britaniji ponosno ponesel ime Slovenije in Slovenske vojske v svet. Njegov uspeh nas vse navdihuje in nas zavezuje, da še naprej razvijamo močno, strokovno in povezano slovensko vojaško letalstvo.«

Royal International Air Tattoo ni le praznik vojaškega letalstva, temveč tudi priložnost za povezovanje letalcev, izmenjavo znanja in spodbujanje zanimanja za letalstvo in oborožene sile med mladimi, ki se odločajo za poklicno pot. Slovenija se je tokrat predstavila z dvema letaloma Pilatus PC-9M Hudournik in transportnim letalom Leonardo C-27J Spartan. Naši letalci pa so z veseljem pokramljali z obiskovalci, z njimi delili izkušnje in jim predstavili naše vojaško letalstvo.

Vsredo, 18. junija, je v muzejskem kompleksu Parka vojaške zgodovine v Pivki potekal terenski del usposabljanja v okviru izvajanja treh usposabljanj (mikrodokazil), ki so del ciljnega raziskovalnega programa Vojaška kariera, utemeljena na vojaških vedah (CRP V5-2365; VoKa).

Ministrstvo za obrambo v zadnjih letih vse več sredstev vlaga v raziskovalno-razvojno in inovacijsko dejavnost. S tem želi okrepiti zmogljivosti Slovenske vojske in pomagati pri razvoju slovenske obrambne industrije ter znanstvenoraziskovalnih ustanov. Pod vodstvom dr. Nade Trunk Širca z Mednarodne fakultete za družbene in poslovne študije iz Celja poteka projekt Vojaška kariera, utemeljena na vojaških vedah, ki ga poleg obrambnega ministrstva sofinancira Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije. Dr. Trunk Širca je poudarila, da je kot vodja projekta ponosna, da jim je uspelo povezati Slovensko vojsko, akademsko sfero in industrijo v prizadevanju za sistemski razvoj vojaških ved v Sloveniji. »Terensko usposabljanje v Pivki je bilo izjemna priložnost za prenos znanja in povezovanje ter zavedanje, da vojaška kariera temelji tudi na znanstveni odličnosti. Verjamem, da s tem projektom postavljamo pomembne temelje za prihodnost vojaškega izobraževanja in raziskovanja,« je dodala.

ZNANOST KOT TEMELJ

V zadnjem desetletju so varnostne razmere v Evropi in širše doživele pomembne pretrese – od pandemije covid-19 in naravnih nesreč do vojaškega konflikta v Ukrajini. Varnostno okolje se je bistveno spremenilo. Evropska unija in Nato sta se na nove okoliščine odzvala z dokumenti, kot sta Strateški kompas Evropske unije in novi Strateški koncept zavezništva, ki poudarjata nujnost krepitve vojaških zmogljivosti ter posledično izobraževanja in raziskovanja na tem področju. Vojaški poklic v Sloveniji še ni formalno priznan kot samostojen, temveč so znanje in veščine umeščeni v obstoječe klasifikacijske sisteme, kot je Klasius. Prisotnost vojaških ved v slovenskem visokošolskem prostoru je omejena in razdrobljena, kar se kaže tudi v

VOJAŠKA ZNANOST KOT TEMELJ KARIERE

BESEDILO dr. Klemen Kocjančič in Marko Pišlar

FOTO Marko Pišlar

Udeleženci in izvajalci strokovne ekskurzije v Parku vojaške zgodovine

Slovenskem ogrodju kvalifikacij, kjer je področje 103 – Varnost države, ljudi in premoženja – še vedno le delno razvito. Nekatere vsebine, kot so obrambne študije ali usposabljanje v letalstvu, sicer obstajajo v posameznih programih ali Slovenski vojski, vendar so razpršene in nepovezane. Za sistematični razvoj vojaških ved je tako nujna bolj usklajena raziskovalna in izobraževalna politika.

Z vojaško znanostjo in raziskovalnimi dejavnostmi se akademsko in poklicno ukvarja dr. Liliana Brožič, ki je vsebinska spremljevalka projekta. »Zamisel za projekt je nastala z namenom, da se meja med vojaških in akademskim znanjem čim bolj preseže. Doseči moramo večjo povezanost med njima, saj bo njuna sinergija v prihodnosti zagotavljala novo dodano vrednost za Slovensko vojsko, Ministrstvo za obrambo in slovenski nacionalnovarnostni sistem,« je povedala. Dodala je, da v zadnjih nekaj letih dajejo večji poudarek raziskavam, razvoju in inovacijam, s čimer pomembno krepijo slovensko obrambno industrijo in posledično odpornost države.

NADGRADNJA IN RAZVOJ

Glavni cilj projekta je nadgraditi obstoječi nacionalni klasifikacijski sistem z vsebinami, ki se nanašajo na vojaštvo in obrambo. To vključuje področja,

kot so teorija vojne, obrambne študije in vojaška mornarica, ki so danes prisotna le fragmentarno ali sploh ne. Namen projekta je tudi analiza mednarodnih praks – izvajalci projekta preučujejo, kako so tovrstne vsebine umeščene v izobraževalne in raziskovalne sisteme v državah članicah Evropske unije in Nata ter državah kandidatkah. V okviru projekta se preučujejo tudi možnosti za vzpostavitev samostojne raziskovalne ustanove za vojaške vede, ki bi omogočala celovitejši razvoj, boljše povezovanje akterjev ter učinkovitejše črpanje sredstev iz evropskih in Natovih programov. Zadnji cilj projekta pa je razvoj tako imenovanih mikrodokazil iz vojaške znanosti, ki bodo namenjena razvoju kompetenc v vojaškem in obrambnem izobraževanju. Projekt poteka v treh glavnih fazah. V prvi so raziskovalci analizirali stanje vojaške znanosti v Sloveniji in izbranih tujih državah, kar je služilo kot podlaga za nadaljnji fazi. V drugi fazi so bili izvedeni intervjuji ter fokusne skupine z zaposlenimi iz Slovenske vojske, akademskega okolja in gospodarstva, s čimer so izvajalci projekta pridobili vpogled v trenutno stanje, potrebe in želje deležnikov slovenskega obrambnega sistema na znanstvenem področju. Hkrati so začeli oblikovati predloge glede dopolnitve klasifikacijskega sistema na izobraževalnem področju. Projekt je trenutno v zadnji fazi, v okviru katere oblikujejo model za raziskovalno ustanovo, hkrati pa so razvili pilotne programe mikrodokazil.

MIKRODOKAZILA

V sodobnem izobraževalnem sistemu znotraj Evropske unije trenutno potekajo postopki za dokončno oblikovanje in priznavanje mikrodokazil – fleksibilne ter vključujoče oblike potrjevanja znanja, spretnosti in kompetenc, pridobljenih skozi krajše učne izkušnje. Pogosto so osredotočena na specifične potrebe posameznikov ali delodajalcev in so lahko umeščena v formalne, neformalne ali priložnostne oblike učenja. Mikrodokazila omogočajo sprotno prilagajanje znanja hitrim spremembam na trgu dela ter podpirajo vseživljenjsko učenje, kar je bistveno za zeleni in digitalni prehod. V visokem šolstvu dopolnjujejo tradicionalne kvalifikacije ter študentom in zaposlenim omogočajo, da pridobijo specifične kom-

petence, potrebne za spoprijemanje z aktualnimi izzivi ter zahtevami na področju raziskav, tehnologije in trajnosti. Namenjena so krepitvi zaposljivosti, vseživljenjskemu učenju ter spodbujanju inovativnosti in mednarodnega sodelovanja.

MEDNARODNI TRENDI V OSPREDJE POSTAVLJAJO ŠTUDENTA

Raziskovalna skupina je pripravila program izobraževanja in usposabljanja z naslovom Vodenje, raziskovanje in inovacije v obrambnih organizacijah – strateški pristopi in primeri iz prakse. Usposabljanje je bilo razdeljeno na tri module, in sicer o vodenju in strateškem načrtovanju v obrambnih organizacijah; o raziskovanju in sodelovanju v projektih na obrambnem področju ter o vojaški tehnologiji, inovacijah in digitalizaciji. Na tedenskih spletnih srečanjih ter med terenskim usposabljanjem v kompleksu Parka vojaške zgodovine Pivka so slušatelji pridobili novo znanje o vodenju, raziskovanju in sodobnih tehnologijah, zlasti v kontekstu obrambnega sektorja. Vpogled v vojaški sistem so poleg civilnih strokovnjakov s celjske Mednarodne fakultete za družbene in poslovne študije in ljubljanske Fakultete za družbene vede omogočili tudi predavatelji iz Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje pod vodstvom polkovnika dr. Tomaža Kladnika. Ta je pojasnil, da je poslanstvo izvajalcev vojaškega izobraževanja v Slovenski vojski, da v sodelovanju z domačimi in tujimi partnerji prek vojaškega raziskovanja, ustvarjanja in pridobivanja vojaškega znanja ter razvoja vojaških znanstvenih disciplin, na katerih temeljijo njihovi študijski programi, izvajajo vojaško izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo na področju vojaških ved ter tako ustvarjajo temelje za razvoj vojske. »Mednarodni trendi na izobraževalnem področju kažejo premik od tradicionalnega pristopa, pri katerem je v središču učitelj, k pristopu, ki v ospredje postavlja študenta,« je dodal polkovnik Kladnik. Z vpeljavo bolonjskega procesa naj bi bili vsi moduli in programi opredeljeni z vidika učnih izidov – torej znanja, razumevanja in zmožnosti, ki jih študent pridobi po končanem procesu učenja. Večina izidov se nanaša na kognitivno raven: poznavanje, razumevanje, uporabo, analizo, sintezo in vrednotenje. Dr. Valerij Dermol z Mednarodne fakultete za družbene in poslovne študije iz Celja je pojasnil, da je bilo oblikovanje krajših usposabljanj z mikrodokazili poseben izziv, saj gre za novo obliko izobraževanja v visokem šolstvu. »Vsebine programa smo oblikovali na podlagi poglobljenih intervjujev z zaposlenimi v Slovenski vojski in na Ministrstvu za obrambo ter z zunanjimi sodelavci. Nastali so aktualni in vsebinsko bogati moduli s področij vodenja in strateškega načrtovanja v obrambnih organizacijah, raziskovanja in sodelovanja v projektih na obrambnem področju ter vojaške tehnologije, digitalizacije in kibernetske varnosti,« je dodal.

UDELEŽENCI USPOSABLJANJA NAVDUŠENI

Pilotni program usposabljanja je privabil več kot dvajset slušateljev, med katerimi so bili študenti na različnih stopnjah izobraževanja, zaposleni na Ministrstvu za obrambo in v Slovenski vojski ter predstavniki različnih podjetij in družb, ki delujejo ali načrtujejo delovanje na področju obrambne industrije. Slušatelji so se lahko odločili za udeležbo na posameznih sklopih ali celotnem usposabljanju. Med njimi je bila tudi večkrat mednarodno nagrajena krizna in korporativna komunikatorka Katja Fašink, ki deluje predvsem na področjih kritične infrastrukture ter obrambnih in jedrskih tehnologij. V program se je vključila, ker je želela pridobiti sveže znanje s področij komunikacijskega delovanja v obrambnih tehnologijah, nacionalne varnosti, zaščite in sorodnih tem. Stotnika Mateja Juga iz 18. bataljona za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo pa so na usposabljanje pritegnili povezovanje civilnega in vojaškega znanja ter zanimive vsebine. Kot študent na tretji stopnji zelo ceni posredovano znanje, ki ni le dodana vrednost za posameznika, temveč tudi za organizacijo.

PREBOJNE TEHNOLOGIJE KOT DEJAVNIK PREOBLIKOVANJA OBRAMBE

BESEDILO dr. Klemen Kocjančič in
Gregor Dolenc/DLO
FOTO Bruno Toič

Streljanje z oborožitveno postajo
Mangart 25 na vaji Ščit 2025

V sodobnem varnostnem okolju, ki ga zaznamujejo multipolarna tekmovalnost, naraščajoča kompleksnost groženj in digitalna preobrazba, so prebojne tehnologije v središču razprav o prihodnosti obrambe. Velesile vlagajo ogromno sredstev v razvoj tehnologij, ki ne le izboljšujejo obstoječe sisteme, temveč jih nadomeščajo z radikalno drugačnimi tehnološkimi rešitvami. Ob tem se zastavlja vprašanje, ali so prav prebojne tehnologije priložnost za manjše države, kot je Slovenija.

KAJ SO PREBOJNE TEHNOLOGIJE?

Izraz prebojna tehnologija (angl. Disruptive Technology) označuje inovacijo, ki korenito spremeni obstoječe načine delovanja, organizacijske strukture ali doktrine. V vojaškem kontekstu gre za tehnologije, ki lahko v kratkem času ustvarijo nesorazmerno prednost ene strani in prisilijo druge akterje, da prilagodijo svoje sisteme ter delovanje. Takšne tehnologije pogosto povzročijo tudi spremembe v mednarodnem pra-

vu, etičnih normah in načinu vodenja vojaških operacij. Klasični zgodovinski primeri vključujejo uvedbo železnice v logistiki, letalstva za izvidovanje in pozneje bombardiranje ter uporabo interneta v sodobnem poveljevanju in kibernetski obrambi.

NATO IN PREBOJNE TEHNOLOGIJE

Nato je v zadnjih letih okrepil institucionalni okvir za spremljanje in razvoj prebojnih tehnologij. V okviru strategije o »nastajajočih in prebojnih tehnologijah« (angl. Emerging and Disruptive Technologies – EDT) iz leta 2021 je opredelil devet glavnih tehnoloških področij. To so umetna inteligenca in strojno učenje; kvantne tehnologije (vključno s kvantno kriptografijo in senzoriko); biotehnologija in tehnologije za izboljšanje človeka (vključno z nevrotehnologijo in bioinženiringom); avtonomni sistemi (zračni, pomorski in kopenski sistemi brez posadke); hipersonične tehnologije (oborožitveni sistemi, ki potujejo s hitrostjo več kot pet machov); napredni materiali in proizvodni postopki (vključno s 3D-tiskom za vzdrževanje v vojaških operacijah); vesoljske tehnologije (manjši sateliti, nadzor in zaščita pred nasprotnikovimi sistemi); energijski in pogonski sistemi, s katerimi bi lahko izboljšali energetske porabe in učinkovitost ter komunikacijska omrežja naslednje generacije.

Namen teh prednostnih področij je zagotoviti, da zavezništvo ohrani tehnološko prednost in hkrati tudi interoperabilnost med članicami. Leta 2021 je bil ustanovljen Natov pospeševalnik inovacij na obrambnem področju za severni Atlantik (angl. Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic – DIANA), ki zavezniškim državam omogoča testiranje in razvoj prebojnih rešitev v realnem okolju ter v sodelovanju z industrijo, akademsko sfero in obrambnimi strukturami. Prav tako se te vsebine

obpravnavajo v različnih delovnih skupinah v okviru Natove organizacije za znanost in tehnologijo.

EVROPSKA UNIJA IN PREBOJNE TEHNOLOGIJE

Evropska unija svojo obrambo gradi na civilno-vojaški sinergiji in strateški avtonomnosti. Prebojne tehnologije obravnava kot glavno sredstvo za zmanjšanje odvisnosti od zunanjih akterjev, predvsem v občutljivih sektorjih, kot so satelitski sistemi, kibernetska varnost, brezpilotni sistemi in komunikacijska infrastruktura.

Evropska obrambna agencija je vzpostavila petnajst skupin zmogljivostnih tehnologij (angl. Capability Technology Groups), ki pokrivajo različne prebojne tehnologije: tehnologije, sestavni deli in moduli; radijsko-valovne senzorske tehnologije; elektro-optične senzorske tehnologije; informacijski sistemi in mreže; materiali in strukture; izstrelki in strelivo; letalski sistemi; kopenski sistemi; upravljanje, navigacija in nadzor; pomorski sistemi; simulacijske tehnologije; jedrska, radiološka, kemična in biološka obramba in človeški faktorji; kibernetske raziskave in tehnologija; energija in okolje ter vesolje.

V okviru Evropskega obrambnega sklada prebojna tehnologija za obrambo pomeni izboljšano ali povsem novo rešitev, ki povzroči korenite spremembe v zasnovi in vodenju obrambnih zadev ter nadomesti ali zastara obstoječe obrambne tehnologije. Sklad spodbuja razvoj tako imenovanih kritičnih obrambnih tehnologij, med katere uvršča umetno inteligenco, kibernetsko tehnologijo, vesoljsko tehnologijo, kvantno tehnologijo in napredne senzorje, energetske učinkovite in trajnostne pogonske rešitve ter tehnologijo za povečanje varnosti vojakov na bojišču. Poleg tega sklad izvaja obrambno inovacijsko shemo Evropske unije (angl. EU Defence Innovation Scheme – EUDIS), ki olajšuje vključevanje majhnih in srednje velikih pod-

Predstavitev brezpilotnih
letalnikov

jetij, vključno s startupi, ter drugih netradicionalnih deležnikov v evropski obrambnoindustrijski ekosistem.

PRIMERJAVA PRISTOPOV

Čeprav si Nato in Evropska unija delita podobne tehnološke prednostne naloge, se njuna pristopa razlikujeta tako vsebinsko kot organizacijsko. Nato se osredotoča na taktično-operativno uporabnost in hitro vključevanje tehnologij v oborožene sile, medtem ko Evropska unija k temu izzivu pristopa širše – z vključevanjem industrijske politike, inovacijskih ekosistemov in strateške suverenosti. V praksi to pomeni, da Natovi projekti temeljijo na konkretnih obrambnih potrebah, Evropska unija pa spodbuja večsektorske raziskave in tržno uporabne rešitve. Za države članice obeh mednarodnih organizacij, kot je Slovenija, to predstavlja priložnost za dostop do obeh sistemov, hkrati pa zahteva strateško usklajevanje ciljev.

PRILOŽNOSTI IN IZZIVI ZA SLOVENSKO OBRAMBNO INDUSTRIJO

Izraz prebojne tehnologije se pojavlja tudi v Obrambni strategiji Republike Slovenije iz leta 2024, medtem ko posodobljena Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040 uporablja izraz napredne tehnologije. V strateških in razvojno-usmerjenih dokumentih z obrambnega področja so tematsko pokrita številna relevantna področja, dokumenti pa poudarjajo potrebo po uvajanju sodobnih in naprednih tehnoloških rešitev, digitalizaciji, kibernetski odpornosti ter razvoju brezpilotnih platform, komunikacijskih sistemov nove generacije in informacijske superiornosti.

Ministrstvo za obrambo je v zadnjih letih objavilo več javnih pozivov za raziskovalno-razvojne in inovacijske projekte, tudi na področju prebojnih tehnologij. Prav tako je Slovenija kot članica Evropske unije in Nata vključena v mehanizme spodbujanja obrambnih inovacij.

Vzpostavitev nacionalnega inovacijskega vozlišča na obrambnem področju, kot je na primer Natov pospeševalnik inovacij na obrambnem področju za severni Atlantik, priprava strategije za razvoj prebojnih obrambnih tehnologij in povezovanje z obstoječimi programi Evropske unije in Nata bi lahko Sloveniji omogočili prehod iz pasivne vloge v aktivno soustvarjanje obrambne prihodnosti. Takšen korak bi ne le okrepil odpornost nacionalnega varnostnega sistema, temveč ponudil tudi dolgoročne razvojne priložnosti za visokotehnološki sektor, ki segajo prek obrambnega konteksta.

PRVA TEKMA EKIPE ZA FUNKCIONALNI FITNES ŠPORTNE ENOTE

BESEDILO IN FOTO major Daniel Šuler, vodja reprezentance funkcionalnega fitnesa

Ekipa za funkcionalni fitnes Športne enote Slovenske vojske se je med 7. in 11. julijem udeležila mednarodnega vojaškega tekmovanja v funkcionalnem fitnesu, ki je potekalo v mestu Oirschot na Nizozemskem pod vodstvom Mednarodnega sveta za vojaški šport. Novoustanovljena ekipa, ki je začela trenirati marca, je na tekmovanju pridobila pomembne izkušnje za razvoj te discipline ter vpogled v vojaško infrastrukturo, namenjeno krepitevi psihofizične pripravljenosti pripadnikov oboroženih sil Nizozemske.

Funkcionalni fitnes je vadba, ki je namenjena izboljšanju gibanja človeškega telesa in telesnih sposobnosti, ki jih uporabljamo pri vsakodnevnih opravilih, športu ali delu, kot so dvigovanje bremena s tal, počepanje, odlaganje bremen na polico in podobno. V nasprotju s klasičnim fitnesom, ki pogosto krepi posamezne mišice ločeno, funkcionalni fitnes vključuje kompleksne naravne gibe oziroma večsklepno gibanje, pri čemer sodeluje celotno telo.

Ekipa za funkcionalni fitnes Športne enote Slovenske vojske je bila ustanovljena v začetku leta z ukazom poveljnika sil za delo športnih reprezentanc Slovenske vojske v letu 2025. Trenirati je začela marca v najeti telovadnici za funkcionalni fitnes v Ljubljani, saj Slovenska vojska za zdaj še nima pokritega športnega objekta znotraj vojaške infrastrukture, ki bi izpolnjeval osnovne pogoje za izvajanje primernih treningov. Merila za izbor primerne kadra še niso določena, zato so bili člani skupine izbrani na podlagi predhodnih izkušenj oziroma informacij, da se s to ali podob-

- Nalog s počepom in počep z bremenom v kombinaciji s potiskom navzgor
- ✓ Zunanja infrastruktura za krepitev psihofizične kondicije

no športno aktivnostjo ukvarjajo tudi v prostem času.

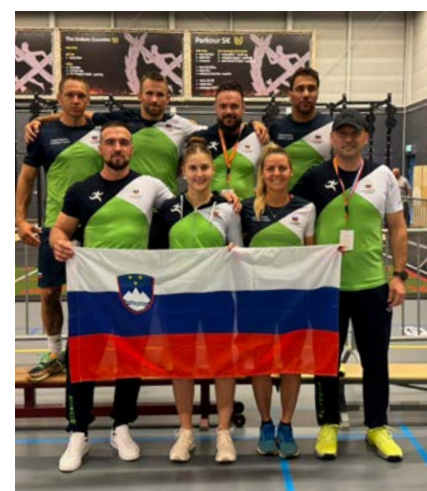
TRIDNEVNO TEKMOVANJE IN ŠEST SKLOPOV

Na regionalnem tekmovanju je sodelovalo osem evropskih držav: Švedska, Nizozemska, Nemčija, Belgija, Latvija, Litva, Avstrija in Slovenija. Tekmovanje je potekalo v ekipni konkurenci (mešane ekipe) in individualno. V moški posamični konkurenci je nastopilo 16 tekmovalcev, v ženski pa pet tekmovalk. Slovensko delegacijo so na tekmovanju uspešno zastopali pripadniki različnih enot Slovenske vojske, in sicer 10. izvidniškega bataljona in 132. gorskega bataljona 1. brigade, 9. bataljona zračne obrambe 15. brigade vojaškega letalstva in zračne obrambe ter Specializirane enote vojaške policije 17. bataljona vojaške policije. Ekipo iz Slovenije so sestavljali dva tekmovalca in dve tekmovalki, trije tekmovalci pa so nastopili kot posamezniki. V ženski posamični konkurenci nismo imeli predstavnice. Tekmovanje je pote-

Vojaški poskok z dodatno obtežitvijo

kalo v vojašnici nizozemske vojske General Majoor de Ruyter van Steveninc-kazerne od torka do četrтка in je bilo razdeljeno na šest sklopov, v katerih so se tekmovalci preizkusili v različnih gibalnih sposobnostih. V torek je bil preizkus sestavljen iz dveh testov. Prvi test je bil namenjen preverjanju aerobne vzdržljivosti. Tekmovalci so se preizkusili na smučarskem in veslaškem ergometru ter odtekli kros po poljski poti. Na drugem testu, ki je bil izveden popoldne, pa so preverjali anaerobno vzdržljivost v moči. Tekmovalci so stoje vrteli pedala na kolesarskem ergometru in izvajali poskoke z bremenom sinhrono kot skupina. Moški so dvigovali 20-kilogramsko vrečo s peskom, ženske pa 16-kilogramsko. Drugi dan tekmovanja je bil prav tako sestavljen iz dveh testov. Tretji test je bil izveden dopoldne, osredotočen pa je bil na hitro moč tekmovalcev. Vključeval je dva elementa olimpijskega dvigovanja – nalog s počepom in počep z bremenom v kombinaciji s potiskom navzgor. Moški so dvigovali 90 kilogramov, ženske pa 60 kilogramov. Pri posamični konkurenci je bila teža še višja. Popoldne je bil izveden četrti test, na katerem so preverjali obvladovanje lastne teže. Tekmovalci so preskakovali kolebnico, izvajali stojo na rokah z oporo, sklece v stoji na rokah z oporo, sinhronizirane zgibe v paru in

Slovenska ekipa na mednarodnem vojaškem tekmovanju na Nizozemskem

izmenično počepe na eni nogi. Tretji dan tekmovanja je potekal podobno kot prva dneva in je bil namenjen preverjanju telesnih spretnosti posameznika. Na dopoldanskem petem testu so udeleženci tekmovanja štiri metre hodili po rokah in izvajali počepe z enoročno utežjo nad glavo, pri čemer so moški dvigovali 24-kilogramsko utež, ženske pa 16-kilogramsko. Sledilo je plezanje po vrvi brez pomoči nog, tekmovalkam pa je bilo delno dovoljeno uporabljati noge. Popoldanski šesti test pa je vključeval sinhronizirane vojaške poskoke, preskok čez leseni zaboj, porabo določenega števila kalorij na smučarskem ergometru ter sinhronizirani olimpijski dvig – poteg v paru. Predpisana teža pri tekmovalcih je bila 50 kilogramov, pri ženskah pa 35 kilogramov. Poleg tega je vaja obsegala še enoročni nalog s potiskom, pri čemer je bila teža uteži za moške 22,5 kilograma, za ženske pa 15 kilogramov. V skupinskem delu je zmagala Švedska, drugo mesto so osvojili gostitelji Nizozemci, tretje pa nemška ekipa. Med posamezniki v moški konkurenci je zmagal predstavnik Švedske, v ženski konkurenci pa atletinja iz Belgije. Pripadnik rezervne sestave 10. izvidniškega bataljona poddesetnik Tilen Hvasti je glede na dejstvo, da je bila skupina za funkcionalni fitnes ustanovljena šele letos, v moški konkurenci med posamezniki zasedel odlično peto mesto.

UČENJE IZ IZKUŠENJ

Na tekmovanju smo imeli priložnost spoznati pogoje za trening pri pripadnikih nizozemske vojske, saj smo si lahko ogledali, kako pri njih poteka ura športa v okviru delovnega časa. Športni objekt je popolnoma prilagojen funkcionalnemu fitnesu. Prostori v vojašnicah, ki jih uporabljajo za urjenje in vzdrževanje psihofizične pripravljenosti, omogočajo sočasno izvedbo treninga (krožne vadbe) do četrte ravni. To krepi timski duh in gibalne sposobnosti pripadnikov vojske, kot so moč, vzdržljivost, hitrost, koordinacija ter mobilnost. Primerna infrastruktura zunaj telovadnice prav tako omogoča neomejene možnosti za pridobivanje psihofizične kondicije pripadnikov vojske, in sicer s treningi plezanja in spuščanja po vrvi. Predstavnik nizozemske vojske je pojasnil, da so v zadnjih petih letih prenovili in dopolnili vojaško infrastrukturo, namenjeno pridobivanju psihofizične kondicije. Ker se v Sloveniji obeta povečanje obrambnih izdatkov znotraj proračunskih sredstev, bi bilo smiselno razmisliti o posodabljanju vojaške infrastrukture, ki je namenjena krepitevi psihofizične pripravljenosti pripadnikov Slovenske vojske. Pri tem mislimo predvsem na opremljanje že obstoječih zunanjih in notranjih športnih objektov ter objektov v načrtu gradnje, kot je na primer telovadnica v Vojašnici generala Maistra, z rekviziti za funkcionalni fitnes. Takšna naložba bi se dolgoročno izkazala za zelo koristno.

TABORI SO ČAS ZA NOVA PRIJATELJSTVA

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Slovenska vojska vsako leto organizira počitniške taborje za otroke pripadnikov Slovenske vojske. Letos sta tabora za osnovnošolce potekala v Fiesi in na Pokljuki, tabor za starejše otroke pa v Koprivni na Koroškem. Vodje taborov so skupaj z animatorji otrokom pripravili pester program, poln športnih aktivnosti, iger in druženja, udeleženci pa so spoznali tudi enote in delo Slovenske vojske. Obiskali smo jih zadnji dan tabora v Fiesi.

NA LETOŠNJIH TABORIH 162 OTROK PRIPADNIKOV SLOVENSKE VOJSKE

Za organizacijo taborov skrbijo v Odseku za celostno skrb za pripadnike, ki deluje v Sektorju za kadre v J-1 Poveljstva sil. Letos se je taborov na morju in v hribih udeležilo skupno 162 otrok, starih med 7 in 17 let, prvič pa je tabor za starejše otroke potekal v Koprivni na Koroškem. Na taborih otroci aktivno preživljajo počitnice, pridobijo novo znanje in spretnosti ter sklepajo prijateljstva. Prednost pri razpisu imajo otroci, katerih starši so na misijah in nalogah v tujini, otroci, ki se taborov udeležujejo prvič, otroci iz družin z ranljivejšim statusom zaradi invalidnosti ali brezposelnosti ter tisti iz družin z več šoloobveznimi otroki.

Prvega avgusta smo obiskali otroke na taboru v Fiesi, ki je potekal od 26. julija do 1. avgusta. Vodja tabora višja štabna vodnica Melita Hribljan iz Vojaške zdravstvene enote je pojasnila, da so morali program prilagoditi muhaste-

Jona iz okolice
Vrhnike

»Najbolj mi bosta ostala v spominu jadrnanje in izlet v Piran.«

Žan iz okolice
Ljubljane

»Tabor si bom zapolnil predvsem po novih prijateljstvih.«

Arijana iz Dupleka

»Kljub domotožju mi je uspelo uživati v lepih trenutkih.«

mu vremenu, vendar jim je kljub temu uspelo izvesti skoraj vse načrtovane dejavnosti. Za 45 otrok je poleg vodje skrbelo deset animatorjev, pripadnikov Slovenske vojske, ki so bili izvrstno spremstvo, izmed teh sta dve pripadnici Vojaške zdravstvene enote zagotavljali tudi zdravstveno oskrbo. Spremljevalci so skrbeli za dobro počutje otrok, njihovo varnost in kratkočasne dejavnosti. Otroci so bili od ponedeljka do sobote nastanjeni v Počitniškem domu Slovenj Gradec, v katerem so imeli zagotovljene tri obroke, na voljo pa sta bili še dve malici. »Zaradi slabega vremena smo program sproti prilagajali, vendar menim, da so bili otroci na koncu zelo zadovoljni in da odhajajo domov polni lepih spominov,« je poudarila vodja tabora. Prvi dan so zaradi mrzlega vremena odšli na dolg pohod do Portoroža, v naslednjih dneh pa so se kopali, igrali družabne igre in spoznavali športne aktivnosti, kot so veslanje, supanje in jadrnanje, ki so jim jih predstavili v Kajak kanu klubu Žusterna in Jadralskem klubu Pirat. Zveza častnikov Slovenije jih je razveselila z vožnjo z ladjico, 430. mornariški divizion pa jim je predstavil delovanje enote in ladjo Ankarán. V Vojašnico slovenskih pomorščakov je priletela tudi he-

Otroci so se preizkusili v merjenju moči.

Udeleženci so uživali v različnih družabnih igrah.

likopterska posadka Slovenske vojske, otrokom pa je praktično delo s psom predstavil vojaški vodnik službenega psa iz Veterinarske enote Slovenske vojske. Otroci so si ogledali še Piran in obiskali svetovno znano razstavo kač. Vsak dan so jutro začeli s telovadbo in pospravljanjem sob, saj so tekmovali za naziv najbolj urejene sobe. Zadnji večer pa so imeli poslovilno zabavo.

TELEFONOV IN ELEKTRONSKIH NAPRAV NI POGREŠAL NIHČE

»Med otroki je veliko povratnikov ali takih, ki pridejo z bratcem in sestrico, marsikdo pa je novinec. Včasih ima kdo malo domotožja, vendar se pogovorimo in letos ni šel nihče predčasno domov. Novost je prepoved uporabe mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav, ki pa jih zaradi pestrega programa nihče ni pogrešal,« je pojasnila Melita Hribljan, ki je pohvalila delo animatorjev. »Ti prihajajo iz voja-

Za vodenje in varstvo otrok so poskrbeli animatorji iz Slovenske vojske.

ških vrst in pogosto s seboj pripeljejo svoje otroke, vendar jim dodelimo druge skupine otrok v skrb,« je dodala sogovornica ter izpostavila njihovo dragoceno pomoč pri izvedbi taborov. V Fiesi je počitniški teden že tretjič preživljala Jona iz okolice Vrhnike. Povedala je, da sta ji na taboru najbolj všeč druženje in spoznavanje novih prijateljev. Najbolj ji bosta v spominu ostala jadrnanje in izlet v Piran, telefona pa ni prav nič pogrešala. Žan iz okolice Ljubljane se je tabora udeležil prvič. Posebej mu je bila všeč predstavitev dela 430. mornariškega divizona. Tabor si bo zapomnil predvsem po novih prijateljstvih, najmanj po godu pa mu je bilo zgodnje jutranje vstajanje ob 6.30. Desetletna Arijana iz Dupleka je bila na taboru prvič in ji je kljub domotožju uspelo uživati v lepih trenutkih, ko se je z novimi prijateljicami kopala in igrala. Najbolj ji je bil všeč izlet z ladjico.

NAGRADNA KRIŽANKA

	PROPAD, UNICENJE	LENOST	ZELIŠČNI LIKER	VINO-GRADNIK (NAREČNO)	SLOVENSKI SKLADATELJ (GOJMIŖ)	GLAVNO MESTO GANE
DESKA V PLOTU (LJUDSKO)						
PRAVI PRIMEK NEM. PISAT. REMARQUEJA						
RUMENI AZUSKI OSEL						
SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE						
TEŽA OVOJA						
					KROGLA	SL. PREVAJALEC IN ESEJIST (DRAGO)
Avbr. Vladimir Milovanović, NAJETO PERO	AVSTRUSKI SKLADAT. (WOLFGANG AMADEUS)	HRVAŠKI PEVEC DRAGOJEVIĆ	SMUČARSKI SKAKALEC ZAJC	STARA MAMA BABICA	ŠPELA PRETNAR	ŠVEDSKI KRALJ
						MESTO V ROMUNUI
TEKMOVANJE Z MOTORNI MI KOLESI						NARODNO-OSVOBODILNI BOJ
						LONČNICA
NOGOMETNI KLUB V LJUBLJANI						KRAJ PRI KANALU
						DUHOV-ŠČINA
						VLADARSKI NASLOV
						PETRA MAJDIČ
MRZLI DEL LETA					TANTAL	LEPAK RAZGLAS
					BIZMUT	GLAVNA ARTERIJA
BALONAR ŠORN				VRSTA OMAKE		
				POLITIK ŠUSTER		JEDILNI PRIBOR
RENU			PLESNI KLUB			RUMEN TROPSKI SADEŽ
			VELIKA SLAŠČICA			SLADEK JUŽNI SADEŽ
RASTLINA Z GROZDI				DIONIZOVA PALICA		NARISANA UMETNINA
				SLOVESEN SPREJEM		LIRSKA PESEM
	ORGAN VOHA	MADŽARI	KONICA ŠPICA		OBJEKT ZA PROZVODNJO	FR. IGRALEC RENO
					DVOJICA	SL. PISAT. (ANGELA)
VODILO, PREDPIS					PLOŠČA ZA PLAKATE	JEZERO V V. TURČUI
					KENAN EVREN	NOGOMETNI KLUB
ODSTOP Z DELOVNEGA MESTA						SLOVNIČNO ŠTEVILO
ZAGANJALNIK PRI AVTOMOBILU						ZVEZNA DRŽAVA NA JUGU ZDA

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke:

JADRANSKI UDAR.

Nagrade prejmejo:

- Roman Golob, Slatina 1, 3342 Gornji Grad,
- Barbara Lipavec, Pijovci 60, 3240 Šmarje pri Jelšah,
- Jaka Vivod, Bobrova 3, 1000 Ljubljana.

Nagrajencem čestitamo.

Pravilno rešitev tokratne križanke nam pošljite do **srede, 17. septembra 2025**, na naslov **Uredništvo Revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana** ali na elektronski naslov **urednistvo.sv@mors.si**.

POIŠČI 5 RAZLIK

REŠITEV
IZ PREJŠNJE
ŠTEVILKE

FOTO IN RAZLIKE Bruno Toič

Spodbudna misel

PRIJAZEN
IN
LJUBEZNIV
POGLED

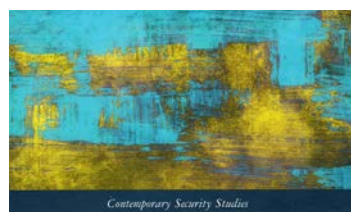
Končujejo se letni dopusti. Nič nenavadnega ni, da nas ob tem obide malodušje do službe in drugih obveznosti, saj je bilo na dopustu prečudovito. To lahko vodi v osornost do sodelavcev, saj se ukvarjamo le še sami s seboj – z načrti za naslednje leto in s svojimi težavami. Te pa postajajo vedno večje, ko pozabimo na druge. Ob pogledu na resničnost svetovne revščine ali ljudi, ki so v naravnih nesrečah izgubili vse svoje imetje, pa se naše težave pokažejo kot precej manjše.

V Slovenski vojski in naših cerkvah je skupen pojem skupnosti oziroma občestva. Želim si in verjamem, da tovarštvo ne bo ostalo le zapisana vrednota v učnih programih za vzgojo mladih vojakov in pastoralnih delavcev, temveč bo živelo med nami. Kot posamezniki namreč ne pridemo daleč nikjer: ne v četi, ne v društvu, ne v družini. Drugi nam pomagajo krepiti našo vrednost, mi pa njihovo.

Naj bo torej skorajšnja jesen čas barvitosti, v katerem bomo razvijali čut do drugega. Začnimo z zavedanjem, da nismo središče vesolja, ne glede na to, kateri avto vozimo ali kakšno funkcijo imamo v službenem ali zasebnem življenju. Bodimo pozorni tudi na druge, ne le da jih uporabljamo za dosego svojih ciljev, temveč da z njimi sodelujemo, jih opazimo, poslušamo in pozdravljamo. Pokojni papež Frančišek je svojim kardinalom in škofom naročil, naj na svoji poti navzgor pozdravljajo vse, saj bo prišel čas, ko bodo veseli pozdravov tistih, ki jih bodo prehiteli, ko bodo sami stopali navzdol. Torej, na druge glejmo s prijaznim in ljubeznivim pogledom, da bomo znali ponuditi pomoč, ko jo bodo potrebovali. Tako bomo ločili zrnje od plev, bistveno od brezveznega. To naj velja v službi, pri interesnih dejavnostih in v domačem okolju. Tako bomo mi drugim – in oni nam – zviševali našo pravo vrednost, naš osebni rating, kot mož v naslednji zgodbi.

Kladivo je udarilo po mizi. Voditelj dražbe je oznanil prodajo naslednjega predmeta: stare in umazane kitare. »Kdo bo prvi kaj ponudil zanjo?« Nastala je tišina. Ob pogledu nanjo so se vsi namrdnili: ne le da niso bili pripravljeni izgubljati denarja, temveč tudi časa. Iz množice se je oglasil mož, ki je prosil, naj mu dovolijo zaigrati nanjo. Najprej je s kitare obrisal prah, nato uglasil strune in zaigral. Nastala je popolna tišina, saj je prostor napolnila veličastna melodija. Ljubezniv in prijazen prijem je kitari spremenil vrednost.

VU IX. razreda Janez Mevec, VVIK

DEFENDING NATO'S
NORTHERN FLANK

POWER PROJECTION AND MILITARY OPERATIONS

Edited by
Lon Strauss and Njord Wegge

Prebrali smo knjigo

Defending
NATO's
Northern Flank

V zborniku *Defending Nato's Northern Flank* sta urednika Lon Strauss in Njord Wegge zbrala prispevke dvajsetih strokovnjakov, ki raziskujejo vojaško moč ter varnost v severnoatlantski in arktični regiji. Geopolitične napetosti na tem območju so se poglobile zaradi ruske invazije na Ukrajino in njene arktične strategije ter krepitve Natovega severnega krila. Zaradi hitro spreminjajoče se dinamike odnosov med velesilami – Evropsko unijo, Združenimi državami Amerike in Rusijo – je regija postala prizorišče intenzivnega vojaško-strateškega tekmovanja, kar zahodno zavezništvo in države območja postavlja pred nove varnostne preizkušnje. Knjiga je razdeljena na tri dele. V prvem so opisani ekspedicijsko vojskovanje, vojaška strategija in operativni izzivi zavezništva, ki jih pogojujejo ekstremne vremenske razmere, oddaljenost, omejena infrastruktura in geopolitična izpostavljenost območja. Podrobno so analizirani rusko strateško razmišljanje in vojaške zmogljivosti ruske Severne flote. V drugem delu je predstavljen geopolitični pomen Arktike zaradi Severne pomorske poti in nahajališč fosilnih goriv. Za Rusijo je pot izjemnega pomena, zato na tem območju gradi prometno in vojaško infrastrukturo ter tako krepí svojo prisotnost. V tretjem delu zbornika so študije Norveške, Švedske, Finske, Danske in Velike Britanije, ki skupaj oblikujejo novo obrambno arhitekturo v najsevernejši regiji zavezništva. Predstavljene so z vidika vojaških zmogljivosti, odpornosti, sodelovanja v zavezništvu in odvrčanja v evroatlantskem prostoru.

Ana Brodnik, KIZC

SREČANJE UDELEŽENCEV OPERACIJE
ALBA IN MISIJE NA CIPRU

Operacija Alba v Albaniji in misija Združenih narodov za ohranjanje miru na Cipru sta bili za Slovensko vojsko, Policijo ter diplomacijo prvi misiji v samostojni državi. Zato bomo v Združenju slovenskih mirovnikov v **soboto, 4. oktobra 2025**, organizirali srečanje za udeležence vseh rotacij katere koli izmed teh dveh misij.

Piknik bo potekal v Kavbojski deželi na kmetiji Čož v vasi Leskovec pri Višnji Gori. Začetek srečanja bo ob 11.30. Glavnino stroška piknika bomo pokrili v združenju, udeleženci pa boste prispevali 10 evrov po osebi. Udeležbo potrdite s sporočilom na elektronski naslov **info.zsm2013@gmail.com** ali telefonsko številko **031 334 202** do **15. septembra**.

V spomin

ALOJZU CINGLAKU
(17. 5. 1981–29. 6. 2025)

V četrtek, 3. julija, smo se poslovili od našega sodelavca Alojza Cinglaka. Alojz je obiskoval osnovno šolo na Sladki Gori in v Šmarju. Pozneje se je v Štorah izšolal za monterja in upravljavca energetskih naprav. Po končani šoli se je zaposlil in opravljal delo v svojem poklicu, vendar mu to delo ni ponujalo dovolj izzivov. Zato se je leta 2003 zaposlil v Slovenski vojski in se kot vojak preizkusil na več področjih v različnih enotah. Pripadnikom in enotam je zagotavljal logistično podporo, napredoval v pripadnika za ognjeno podporo, nato pa se je izšolal za specialista - voznika kolesnega oklepnega vozila. Služboval je v številnih enotah ter tako pridobival dragocene izkušnje doma in v tujini. Njegovo delo je bilo prepoznano in nagrajeno z bronasto medaljo za najboljšega vojaka in tremi medaljami v službi miru, saj se je udeležil treh mednarodnih operacij in misij. Spominjamo se ga kot človeka in vojaka, ki je živel po vrednotah, kot so čast, tovarštvo, medsebojno razumevanje, pripadnost Slovenski vojski in predvsem zvestoba domovini.

Počivaj v miru in naj ti bo lahka slovenska zemlja.

Pripadniki 74. srednjega pehotnega bataljona

REVIJA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO
INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI,
OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar

NOVINARKA: Jerneja Grmadnik

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1/471 26 62

Faks: +386 1/431 12 42

Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVNA ZASNOVA: Agencija Adeo
OBLIKOVANJE

IN LIKOVNO-TEHNIČNO UREJANJE:
EVING, Eva Veber s. p.

TISK: Mabo Grafika

NAKLADA: 8650 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:
Zvone Vrankar

Prispevki, objavljeni v reviji, niso
uradno stališče Ministrstva za obrambo.
Nenaročenega gradiva in fotografij
ne vračamo.

Naslednja številka izide 29. septembra 2025.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je
članica Evropskega združenja
vojaških novinarjev (EMPA).

sidec

21.-24. OKTOBER 2025
CELJE, SLOVENIJA

PRVI MEDNARODNI OBRAMBNI
SEJEM IN KONFERENCA

V petek, 24. 10., bo dogodek odprt tudi za širšo javnost in po potekal sočasno s promocijsko prireditvijo V službi domovine.
Vabljeni!

SLOVENSKA
VOJSKA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

GOIS

GROZD OBRAMBNE INDUSTRIJE SLOVENIJE